VOGELRINGVERSLAG USQUERDER NOORDPOLDER

2020-2021

Vogeltrekstation
Centrum voor vogeltrek en -demografie

Wierde & Dijk
DE VERENIGING VOOR AGRARISCH NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHEER NOORD-GRONINGEN

Albert-Erik de Winter

2024

Dankwoord

Dank gaat uit naar Pieter Tako Bierema en Koop Landbouw bv voor het beschikbaar stellen van de ringlocaties Middendijk, polderboerderij Nieuw Watwerd en het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk. Sieger Wiersma en Johan Bos dank ik voor het verstrekken van (ring)gegevens van ijsvogels en een sperwer. De agrarische natuur- en landschapsvereniging Wierde & Dijk heeft een deel van de onderzoeksmaterialen voor dit onderzoek (mistnet en ringen) gefinancierd en daarnaast meegedacht over de uitvoerbaarheid van dit onderzoek, hiervoor dank. Leo Stockmann en Harry Hoving (Wierde & Dijk) worden bedankt voor het becommentariëren van een eerdere versie van dit verslag.

Colofon

Titel : Vogelringverslag Usquerder Noordpolder 2020-2021
Veldwerk : Albert-Erik de Winter
Auteur : Albert-Erik de Winter
Foto omslag : Blauwborst (man), Middendijk 18 april 2021
© foto's Albert-Erik de Winter, tenzij anders vermeld
© tekst Albert-Erik de Winter
Usquert, januari 2024

Samenvatting

In de periode van 3 juli 2020 tot 7 juni 2021 zijn in de Usquerder Noordpolder in de gemeente Het Hogeland (provincie Groningen) vogels gevangen en geringd voor onderzoek. Dit onderzoek is uitgevoerd onder auspiciën van het Vogeltrekstation met in uitwerking praktische ondersteuning van de agrarische natuurvereniging Wierde & Dijk. De onderzoekslocaties betroffen een struweel onder aan een dijkvoet, het erf van een polderboerderij en een met beplanting begroeid erf, inclusief gracht, waar de boerderij inmiddels is verdwenen.

Met dit onderzoek is getracht om een bijdrage te leveren aan de algemene onderzoeksdoelen van het Vogeltrekstation waarmee kennis over trek, aantallen, overleving en reproductie van verschillende vogelgroepen wordt verzameld. Daarnaast is het onderzoek gebruikt om inzichtelijk te maken welke verschillende vogelsoorten zoal voorkomen op boerenerven en overhoeken in het agrarisch cultuurlandschap van Noord-Groningen. Tussen 3 juli 2020 en 7 juni 2021 is op 128 dagen vogelringonderzoek uitgevoerd. Hierbij is 996 uur aan veldwerk besteed. In totaal zijn 1260 vogels gevangen. Het betrof hier 1124 nieuwe ringvangsten en 136 terugvangsten.

In totaal is tijdens dit onderzoek een soortspectrum van 55 verschillende vogelsoorten gevangen bestaande uit de navolgende soorten en aantallen: bergeend (1 ex.), buizerd (1 ex.), sperwer (1 ex.), fazant (1 ex.), ransuil (2 ex.), kerkuil (3 ex.), ijsvogel (8 ex.), grote bonte specht (13 ex.), boerenzwaluw (9 ex.), huiszwaluw (1 ex.), graspieper (10 ex.), boompieper (3 ex.), witte kwikstaart (21 ex.), gele kwikstaart (11 ex.), Noordse kwikstaart (1 ex.), roodborst (118 ex.), winterkoning (31 ex.), heggenmus 912 ex.), blauwborst (61 ex.), gekraagde roodstaart (12 ex.), tapuit (17 ex.), roodborsttapuit (8 ex.), paapje (5 ex.), merel (43 ex.), zanglijster (56 ex.), kramsvogel (2 ex.), beflijster (2 ex.), tuinfluiter (4 ex.), zwartkop (24 ex.), braamsluiper (5 ex.), bonte vliegenvanger (9 ex.), grauwe vliegenvanger (5 ex.), grasmus (70 ex.), kleine karekiet (53 ex.), rietzanger (23 ex.), bosrietzanger (18 ex.), spotvogel (2 ex.), fitis (10 ex.), tjiftjaf (61 ex.), goudhaan (42 ex.), vuurgoudhaan (1 ex.), koolmees (50 ex.), pimpelmees (68 ex.), boomkruiper (1 ex.), grauwe klauwier (1 ex.), spreeuw (10 ex.), huismus (13 ex.), ringmus (48 ex.), vink (42 ex.), keep (12 ex.), kneu (9 ex.), kleine barmsijs (1 ex.), putter (39 ex.), groenling (1 ex.) en rietgors (178 ex.).

Daarnaast zijn in de schuur van de polderboerderij Nieuw Watwerd jonge kerkuilen (3 ex.) geringd. Op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk zijn jonge kiekendieven (3 ex.) voorzien van ringen.

Van de 136 geringde vogels die tijdens dit onderzoek gevangen werden zijn 122 vogels in 2020/2021 geringd in de Usquerder Noordpolder, negen vogels zijn op andere locaties in Nederland (3x), Noorwegen (3x), België (2x) en Italië (1x) geringd. Vier vogels die in 2020-2021 in de Usquerder Noordpolder zijn geringd zijn elders in Nederland (2x), België (1x) en Duitsland (1x) teruggemeld als ringvangst.

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Aanleiding en doel	4
2. Beschrijving ringlocaties	5
3. Werkwijze en weersomstandigheden 2020-2021	7
3.1 Methode: onderzoek en inspanning	7
3.2 Weersomstandigheden 2020-2021	8
4. Resultaten	9
4.1 Soortbespreking	10
4.2 Overig ringwerk	18
5. Terugmeldingen	19
5.1 In de Noordpolder geringd, elders teruggemeld	19
5.2 Elders geringd, in de Noordpolder teruggemeld	20
6. Overige natuurwaarnemingen	22
6.1 Flora en vegetatie	22
6.2 Vogelwaarnemingen	22
6.3 Zoogdierwaarnemingen	22
6.4 Amfibiewaarnemingen	23
6.5 Insectenwaarnemingen	23
7. Geraadpleegde literatuur	24

Bijlagen

Bijlage 1: Ligging ringlocatie Noordpolder	25
Bijlage 2: Vangdagen per ringlocatie	27
Bijlage 3: Ringvangsten en terugmeldingen per ringlocatie	30
Bijlage 4: Fotografische documentatie enkele ringvangsten	33
Bijlage 5: Details terugmeldingen	46
Bijlage 6: Nachtvlinderwaarnemingen Nieuw Watwerd	59

1. Aanleiding en doel

In periode van 3 juli 2020 tot en met 7 juni 2021 zijn verspreid over meerdere dagen vogels gevangen en geringd voor onderzoek in de Usquerder Noordpolder in de gemeente Het Hogeland (Provincie Groningen). Dit vogelringonderzoek is uitgevoerd onder auspiciën van het Vogeltrekstation en opgezet in nauwe samenwerking met Wierde & Dijk, vereniging voor agrarisch natuur en landschapsbeheer Noord-Groningen. Het onderzoek is uitgevoerd op een boerenerf, een voormalig boerenerf en in veldstruwelen bij een voormalige zeedijk, bekend onder het toponiem Middendijk.

De belangrijkste doelen van dit ringonderzoek waren als volgt:

- Bijdrage leveren aan de algemene onderzoeksdoelen van het Vogeltrekstation waarmee kennis over trek, aantallen, overleving en reproductie van verschillende vogelgroepen wordt vergaard;
- In kaart brengen van de vogelsoorten die voorkomen op boerenerven en overhoeken in de Usquerder Noordpolder.

Met name het voorkomen van vogels op boerenerven en overhoeken in het agrarisch cultuurlandschap heeft veel aandacht en interesse bij Wierde & Dijk.
In het 25-jarig bestaan van deze agrarische natuurvereniging heeft zij -binnen de kaders van een economisch gezonde en landbouwkundig duurzame bedrijfsvoering- veel initiatieven ontplooid ten gunste van de boerenland- en erfvogels in projecten met overjarig riet, akkerranden, wintervoedselvelden, veldstruwelen en de ecologische en landschappelijke inrichting van boerenerven.

Vanwege deze betrokkenheid is samen met Wierde & Dijk invulling gegeven aan dit ringonderzoek aan landschapselementen op een boerenerf, voormalig erf en een dijkstruweel binnen het agrarisch cultuurlandschap. Wierde & Dijk heeft daarnaast een bijdrage geleverd aan de financiering van onderzoeksmaterialen.

In dit verslag worden de resultaten van dit ringonderzoek gepresenteerd. Het accent ligt hierbij op een overzicht van de geringde soorten en aantallen inclusief soortbeschrijvingen. Daarnaast zijn een aantal interessante terugmeldingen beschreven van vogels die in de periode 2020-2021 in de Usquerder Noordpolder zijn geringd of teruggevangen.

2. Beschrijving ringlocaties

De Noordpolder is een circa 3500 hectare grote polder in het noorden van de provincie Groningen, gelegen ten noorden van de dorpen Westernieland, Den Andel, Warffum en Usquert (bijlage 1). De polder is ontstaan in 1811 na aanleg van de Noorderdijk op de toenmalige kwelders van de Waddenzee. Bij de inpoldering is een spuisluis aangelegd, genaamd Noordpolderzijl. Heden ten dage is Noordpolderzijl een klein buurtschap dat tevens de kleinste zeehaven van Nederland bezit. Het Noordpolderkanaal is een circa 12 km lang kanaal dat parallel aan de Middendijk loopt en in een latere periode is aangelegd als vervoerstraject voor landbouwproducten. Pootaardappelen, granen, bieten en uien zijn vandaag de dag de belangrijkste landbouwgewassen die in deze polder worden geteeld.
Verspreid over de polder bevinden zich diverse boerenerven welke omzoomd zijn door bomen en struikgewas. Daarnaast bevinden zich her en der verspreid over deze polder overhoeken[1] met ruigten en veldstruwelen.
In de steppes van cultuurgewassen vormen deze groene boerenerven en overhoeken kleine natuuroases die bruisen van het (insecten)leven, ook produceren de bomen en struiken op deze erven en overhoeken in het najaar heel veel vruchten en bessen. Deze beplante erven en overhoeken hebben dan ook veel waarde en betekenis voor zowel broedvogels als trekvogels. Dit betreft het broedbiotoop in de broedperiode en de omstandigheid tijdens de vogeltrek.
In de Noordpolder is in 2020 en 2021 ringonderzoek uitgevoerd op een boerenerf, een voormalig boerenerf en in struweelbeplantingen langs een voormalige zeedijk.
In figuur 1 is de ligging van deze locaties weergegeven. Onderstaand volgt een beschrijving van deze ringlocaties. Om een beeld te krijgen van de verschillende ringlocaties is per ringlocatie een foto opgenomen in bijlage 1.

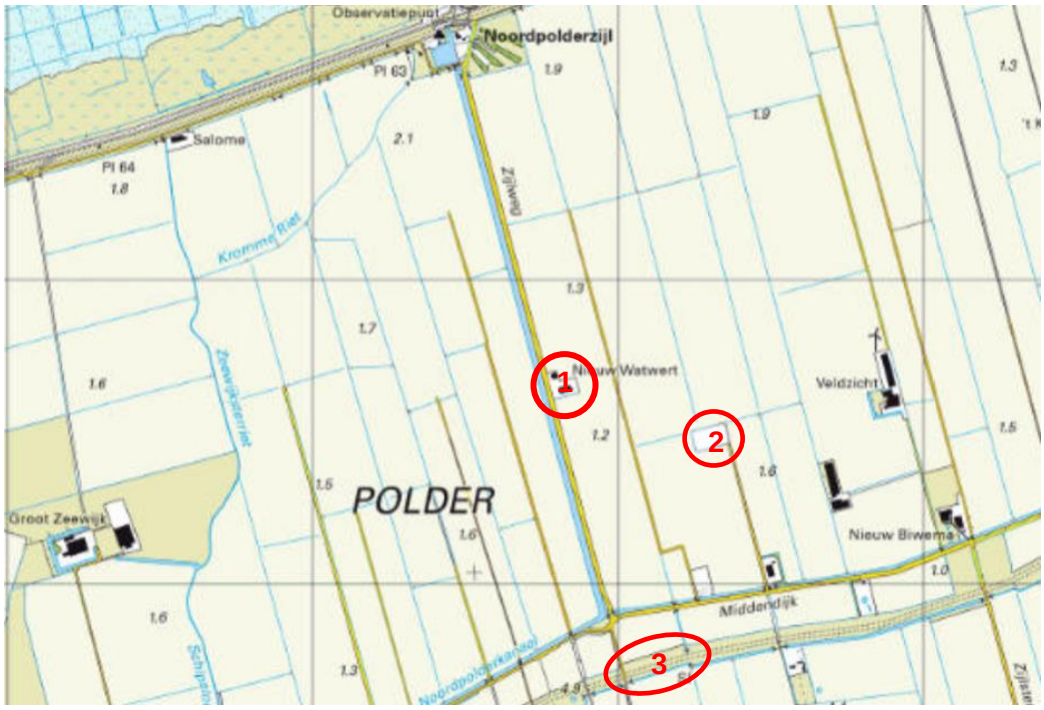

Figuur 1: Locaties waar in 2020-2021 vogelringonderzoek heeft plaatsgevonden. Polderboerderij Nieuw Watwerd (1); Erf voormalige polderboerderij Noorderwijk (2) en de Middendijk (3).

[1] Voormalige boerenerven, slaperdijken met beplanting en/of ruige bermen langs boerenlandpaden.

Polderboerderij Nieuw Watwerd
Deze polderboerderij aan de Zijlweg 1 te Usquert is in 1827 door de toenmalige eigenaren van de zuidelijk gelegen boerderij Watwerd (Wadwerderweg 62) gebouwd en altijd vanuit deze boerderij beheerd en gebruikt. Het terrein heeft een oppervlakte van circa 0,5 hectare. Aan de zuidoostkant van de boerderij bevindt zich een gracht. Het terrein is voor het grootste deel omsloten door een lintbeplanting van solitaire esdoorns (Acer pseudoplatanus). Aan de noordkant van de boerderij bevindt zich een singel met diverse boom- en struiksoorten waaronder vlier, meidoorn, zwarte els, gewone es en eik. Verspreid over dit erf heeft tijdens het onderzoek in 2020 circa 42 meter aan mistnetopstelling gestaan.

Voormalige polderboerderij Noorderwijk
Dit betreft een oude boerenplaats die al voor de inpoldering van de Noordpolder (sowieso vanaf 1795) als verhoogde wierde bekend is op de kwelders onder de naam Noorderwijk. Sinds 1992 maakt dit boerenerf met omliggende landerijen deel uit van Koop Landbouw bv en vindt de exploitatie plaats vanuit de hoofdvestiging van dit bedrijf aan de Wadwerderweg 36 in Usquert. Recent heeft op dit erf een onbewoonde polderboerderij gestaan. Deze is tijdens een brand in februari 2020 geheel verloren gegaan. Het terrein bestaat thans voornamelijk uit een asfaltplaat die fungeert als bietenstortplaats welke is omgeven door grasvegetaties. In deze grasvegetaties staat een solitaire notenboom die ooit bij het voorhuis van de polderboerderij heeft gestaan. Het geheel wordt omgeven door een gracht die is volgegroeid met overjarig riet. Aan de westkant van het erf staan enkele oude populieren, de noordoosthoek van het voormalige erf is begroeid met opslag van witte abeel. Bij de abelenopslag en bij de populieren heeft tijdens dit onderzoek circa 35 meter aan mistnet opgesteld gestaan.

Middendijk
De Middendijk is de huidige benaming van een deel van een provinciale dijk die in 1718 is aangelegd als zeekering langs de Groninger noordkust. Het dijktracé ligt globaal tussen Deikum (ten noordwesten van Pieterburen) en Nieuwstad (ten noorden van Spijk). De ligging van deze dijk is vooral ten noorden van de dorpen Westernieland, Den Andel, Warffum, Usquert, Uithuizen en Hefswal nog duidelijk zichtbaar in het landschap. De dijk is onder leiding van provinciaal-commies Thomas van Seeratt hersteld nadat de oude zeedijk tijdens een kerstvloed in 1717 grotendeels verloren is gegaan. De naam Middendijk verwijst naar de ligging van de dijk tussen -in het midden van- de oude (weggespoelde) dijk aan de zuidzijde en de latere, huidige zeedijk aan de noordkant.
In 2020-2021 zijn op een tracé van deze dijk -tussen de boerderijen Watwerd en Nieuw Watwerd- vogels gevangen en geringd voor onderzoek. Het betreft hier een dijktracé met een lengte van circa 200 meter welke in gebruik is als paardenweide.
De ringlocatie betrof hier een circa 10 meter brede open struweelbeplanting aan de voet van de dijk. In deze beplanting staat onder meer meidoorn, vlier, veldesdoorn, hondsroos en wilg. Op een tweetal locaties in deze struweelbeplanting heeft tijdens het onderzoek circa 12 meter aan mistnetopstelling gestaan.

3. Werkwijze en weersomstandigheden 2020-2021

3.1 Methode: onderzoek en inspanning

Onderzoek
In de periode van 3 juli 2020 tot en met 17 juni 2021 zijn bij de polderboerderij Nieuw Watwerd, het voormallig erf van de polderboerderij Noorderwijk en de struweelbeplanting bij de Middendijk op meerdere dagen vogels gevangen en geringd voor onderzoek.
Dit met het doel om een bijdrage te leveren aan de algemene onderzoeksdoelen van het vogeltrekstation en inzichtelijk te krijgen welke vogelsoorten zoal voorkomen op deze erven en overhoeken.

Gedurende de onderzoeksperiode is (maximaal) in circa 90 meter mistnet ringonderzoek naar vogels uitgevoerd. Deze mistnetten stonden op min of meer vaste posities op genoemde onderzoekslocaties opgesteld. Tijdens de ringdagen is geen gebruikgemaakt van lokvoer en/of geluid.

De vogels die in de mistnetten werden gevangen zijn voorzien van een ring. Hierbij is per gevangen vogel het geslacht en de leeftijd bepaald. Daarnaast zijn biometrische gegevens (vleugellengte, gewicht, vetgraad) verzameld. Indien de vogels al waren voorzien van een ring is het ringnummer afgelezen en genoteerd. De verzamelde gegevens zijn ingevoerd in het programma GRIEL. GRIEL staat voor Geautomatiseerd Ring Invoer en Export Loket. Het is een online-applicatie van het Vogeltrekstation waarmee alle dataverkeer tussen ringers, melders en Vogeltrekstation geregeld is. Naast de invoer in GRIEL is in een aantal gevallen -vooral bij bijzondere waarnemingen- de ringvangst, voorzien van een foto, ingevoerd op de website www.waarneming.nl.

Inspanning
In de periode van juli 2020 t/m juni 2021 is op 128 dagen (996 uur) geringd. De ringsessies hebben plaatsgevonden tussen zonsopkomst en zonsondergang.
Een overzicht van het aantal ringdagen en -uren per maand is opgenomen in tabel 1.
Een gedetailleerd overzicht van de vangdagen per ringlocatie is opgenomen in bijlage 2.

Tabel 1: Ringdagen en -uren per maand

Jaar	Maand	Aantal ringdagen	Aantal ringuren	Locaties
2020	Juli	10	76	Polderboerderij Nieuw Watwerd
2020	Augustus	7	52	Polderboerderij Nieuw Watwerd
2020	September	8	71	Polderboerderij Nieuw Watwerd
2020	Oktober	18	123	Polderboerderij Nieuw Watwerd
2020	November	13	74	Polderboerderij Nieuw Watwerd
2020	December	7	48	Polderboerderij Nieuw Watwerd
2021	Januari	2	14	Polderboerderij Nieuw Watwerd Middendijk
2021	Februari	10	64	Polderboerderij Noorderwijk Middendijk
2021	Maart	13	105	Polderboerderij Noorderwijk Middendijk
2021	April	14	118	Polderboerderij Noorderwijk Middendijk
2021	Mei	22	210	Polderboerderij Nieuw Watwerd Polderboerderij Noorderwijk Middendijk
2021	Juni	4	41	Middendijk
Totaal		**128**	**996**	

3.2 Weersomstandigheden 2020-2021

Onderstaand volgt een korte samenvatting van de weersomstandigheden zoals deze zich in de onderzoeksperiode van juli 2020 tot en met juni 2021 hebben voorgedaan.
De weersomstandigheden zijn voor een groot deel bepalend geweest of vogels konden worden gevangen en geringd voor onderzoek. Koude dagen, met harde wind en regen, zijn namelijk niet geschikt om vogelringonderzoek uit te voeren.

2020 (juli t/m december)
Dit jaar behoort samen met 2014 tot de warmste sinds het begin van de KNMI-metingen in 1901. Het was ook het zevende zeer warme jaar op rij, een trend die past binnen een opwarmend klimaat. Alleen de zomermaand juli was met een gemiddelde temperatuur van 17,0 ºC (in De Bilt) tegen normaal 17,9 ºC koeler dan normaal. Aan het einde van de maand werd het zeer warm. Met 37,0 ºC in het Limburgse Arcen werd op 8 augustus de hoogste temperatuur van dit jaar in Nederland geregistreerd.
De herfst van 2020 was zeer zacht, en ook zonnig. Alle maanden waren warmer dan het meerjarig gemiddelde. Ook de maand december was met 5,6 ºC erg zacht.
In 2020 konden in totaal 2026 zonuren worden geteld. Met landelijk 785 millimeter neerslag was 2020 droger dan normaal.

2021 (januari t/m juni)
Dit jaar was de gemiddelde temperatuur van 10,4 ºC vrijwel normaal aan het meerjarig gemiddelde (10,5 ºC). De laagste temperatuur van -16,2 ºC werd op 9 februari in Hupsel (Gelderland) gemeten. Ook de hoogste temperatuur werd hier op 17 juni gemeten en bedroeg 34,0 ºC. Vooral de maanden april en mei waren met een gemiddelde temperatuur van 8,1 ºC tegen normaal 9.9 ºC erg koud. De kou in combinatie met harde wind hebben het aantal vangdagen vooral in deze maanden erg beperkt. Na de koude periode in de maanden april en mei barstte in juni de zomer los. Met een gemiddelde temperatuur van 18,2 ºC tegen normaal 16,2 ºC was het de warmste junimaand sinds het begin van de regelmatige temperatuurmetingen in 1901. Juni telde 12 zomerse dagen en één tropische dag.

4. Resultaten

In de periode van juli 2020 tot en met juni 2021 zijn in de Usquerder Noordpolder 1260 vogels gevangen. Hierbij gaat het om 1124 ringvangsten en 136 terugvangsten. Een overzicht van de geringde soorten en aantallen wordt gepresenteerd in tabel 2. Een gedetailleerd overzicht van de ringvangsten en terugmeldingen per ringlocatie is opgenomen in bijlage 3.

Tabel 2: Totaaloverzicht ringvangsten Usquerder Noordpolder

Soort	Polderboerderij Nieuw Watwerd	Polderboerderij Noorderwijk	Middendijk
Bergeend	0	1	0
Buizerd	1	0	0
Sperwer	1	0	0
Fazant	0	1	0
Ransuil	0	2	0
Kerkuil	2	1	0
IJsvogel	8	0	0
Grote bonte specht	13	0	0
Boerenzwaluw	4	0	5
Huiszwaluw	1	0	0
Graspieper	2	1	7
Boompieper	0	0	1
Witte kwikstaart	15	4	2
Gele kwikstaart	5	0	6
Noordse kwikstaart	0	0	1
Winterkoning	20	5	6
Heggenmus	8	0	4
Roodborst	66	21	31
Blauwborst	3	13	45
Gekraagde roodstaart	5	3	4
Tapuit	1	10	6
Roodborsttapuit	0	0	8
Paapje	0	2	3
Zanglijster	17	18	21
Kramsvogel	1	1	0
Merel	31	6	6
Beflijster	0	0	2
Tuinfluiter	1	3	0
Zwartkop	23	1	0
Braamsluiper	0	1	4
Grasmus	7	17	46
Kleine karekiet	8	5	40
Rietzanger	1	3	19
Bosrietzanger	1	3	14
Spotvogel	1	0	1
Tjiftjaf	16	13	32
Fitis	8	1	1
Goudhaan	41	1	0
Vuurgoudhaan	1	0	0
Grauwe vliegenvanger	0	4	1
Bonte vliegenvanger	4	5	0

Koolmees	35	5	10
Pimpelmees	63	0	5
Boomkruiper	0	0	1
Grauwe klauwier	0	0	1
Spreeuw	3	15	1
Huismus	13	0	0
Ringmus	34	4	10
Vink	29	11	2
Kneu	0	3	6
Keep	9	3	0
Kleine barmsijs	0	1	0
Putter	9	28	2
Groenling	1	0	0
Rietgors	3	146	29
Aantal vangsten	**515**	**362**	**383**
Aantal soorten	**41**	**36**	**36**

4.1 Soortbespreking

Tijdens het vogelringonderzoek in de Usquerder Noordpolder is een soortenspectrum van 55 verschillende vogelsoorten gevangen. Deze vogels zijn voorzien van een metalen pootring met inscriptie. Indien de vogels al waren voorzien van een ring zijn de ringnummers afgelezen en biometrische gegevens van de vogels verzameld.
Tijdens dit onderzoek had het merendeel van de ringvangsten betrekking op rietgors (178 ex.) gevolgd door roodborst (118 ex.), pimpelmees (68 ex.), blauwborst (61 ex.), tjiftjaf (61 ex.), zanglijster (56 ex.) en koolmees (50 ex).
Opmerkelijk waren hier in ieder geval de ringvangsten van beflijster (2 ex.), bergeend (1 ex.), buizerd (1 ex.), fazant (1 ex.), gele kwikstaart (11 ex.), Noordse kwikstaart (1 ex.), grauwe klauwier (1 ex.), ijsvogel (8 ex), kerkuil (3 ex), ransuil (2 ex.), roodborsttapuit (8 ex.), paapje (5 ex.) en tapuit (17 ex). Een groot aantal van deze waarnemingen is fotografisch gedocumenteerd en weergegeven in bijlage 4. Onderstaand volgt een bespreking van de vogelsoorten waarvan tijdens dit ringonderzoek ringvangsten en terugvangsten zijn gedaan.

Bergeend (1 ex.)
Soort die veelvuldig voorkomt langs de Groninger noordkust. Het is echter geen soort waar tijdens dit ringonderzoek gerichte vangacties voor zijn uitgezet. Leuk was daarom ook de ringvangst van een na 2e kalenderjaar vrouw op 18 april 2021 op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk. De vogel had een vleugellengte van 307 mm en een gewicht van 795 gram.

Buizerd (1 ex.)
De buizerd is eveneens een vogelsoort die veelvuldig voorkomt in de Usquerder Noordpolder. Hoewel de mistnetopstelling niet gericht is op het vangen van roofvogels zoals een buizerd is bij de polderboerderij Nieuw Watwerd op 17 september 2020 toch een ringvangst van een buizerd gedaan. Het betrof hier een 1e kalenderjaar vogel. De vogel had een gewicht van 1204 gram.

Sperwer (1 ex.)
Dit betrof een terugvangst van een 1e kalenderjaar vrouw. Deze vogel werd op 15 augustus 2020 gevangen bij de polderboerderij Nieuw Watwerd en was voorzien van gele kleurring met inscriptie DOF. De vogel bleek op 30 juni 2020 als nestjong te zijn geringd op het landgoed Vosbergen bij Eelde (Dr.) door Johan Bos.

Fazant (1 ex.)
Boerenlandvogel die verspreid over de Usquerder Noordpolder voorkomt. Hoewel tijdens dit onderzoek geen gerichte vangacties voor deze vogelsoort zijn uitgezet is op 12 mei 2021 een ringvangst gedaan van de fazant. Dit op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk. Deze ringvangst betrof een na 2e kalenderjaar man met een vleugellengte van 251 mm en een gewicht van 1170 gram.

Ransuil (2 ex.)
Gedurende dit onderzoek zijn twee ringvangsten van de ransuil gedaan. Beide vogels zijn gevangen op het erf van de polderboerderij Noorderwijk. De vogels zijn gevangen op 23 maart en 21 april. Beide vangsten betroffen na 1e kalenderjaar vogels.

Kerkuil (3 ex.)
Op 5 juli en 19 juli zijn op het erf van de polderboerderij Nieuw Watwerd ringvangsten gedaan van de kerkuil. In beide gevallen betrof het een na 1e kalenderjaar kerkuil (man). De kerkuil is een broedvogel van deze boerderij en op 29 juli zijn in een uilenkast in de schuur drie jonge kerkuilen geringd. Daarnaast is op het erf van de polderboerderij Noorderwijk op 24 februari 2021 een ringvangst gedaan van een na 2e kalenderjaar kerkuil (vrouw).

IJsvogel, polderboerderij Nieuw Watwerd 31 juli 2020

IJsvogel (8 ex.)
Het jaar 2020 was kennelijk een goed ijsvogeljaar. Overal werd deze vogel gehoord en gezien, zelfs bij boerengrachten en (tocht)sloten in de Usquerder Noordpolder. Tussen 19 juli en 16 oktober zijn bij de polderboerderij acht ringvangsten van de ijsvogel gedaan. In alle gevallen betrof het 1e kalenderjaar vogels. Op 11 september 2020 is een terugmelding gedaan van een geringde ijsvogel bij de boerderij Zuidpool in Usquert.

Grote bonte specht (13 ex.)
Ringvangsten van de grote bonte specht zijn alleen gedaan bij de polderboerderij Nieuw Watwerd. Tussen 9 juli 2020 en 23 november 2020 zijn op deze locatie 13 ringvangsten van de grote bonte specht gedaan. Het betrof hier zowel 1e kalenderjaar als na 1e kalenderjaar vogels.

Boerenzwaluw (9 ex.)
Ringvangsten van de boerenzwaluw zijn in 2020 en 2021 gedaan bij de polderboerderij Nieuw Watwerd (4 ex.) en de Middendijk (5 ex.). De ringvangsten bij Nieuw Watwerd betroffen zomer- en najaarsvangsten van (rond beplanting) foeragerende vogels. De vangsten bij de Middendijk betroffen voorjaarsvangsten van vogels die in het vroege voorjaar in deze beplantingen hebben overnacht.

Huiszwaluw (1 ex.)
De enige ringvangst van een huiszwaluw betrof een 1e kalenderjaar vogel. Deze ringvangst werd op 22 augustus 2020 gedaan bij de polderboerderij Nieuw Watwerd. De ringvangst betrof een 1e kalenderjaar vogel.

Graspieper (10 ex.)
Tussen 19 oktober 2020 en 1 mei 2021 zijn in totaal 10 ringvangsten gedaan van de graspieper. Deze ringvangsten zijn gedaan bij de Middendijk (7 ex.), polderboerderij Nieuw Watwerd (2 ex.) en het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk (1ex.)

Boompieper (1 ex)
Op 28 april 2021 is bij de Middendijk een ringvangst gedaan van een boompieper. Het betrof een na 1e kalenderjaar vogel met een vleugellengte van 81 mm en een gewicht van 22,6 gram.

Witte kwikstaart (21 ex.)
Verspreid over 2020 en 2021 zijn in totaal 21 ringvangsten gedaan van de witte kwikstaart. Deze vangsten zijn vooral gedaan bij de polderboerderij Nieuw Watwerd (15 ex.). Bij de polderboerderij Noorderwijk en de Middendijk zijn respectievelijk 4 en 2 ringvangsten gedaan van de witte kwikstaart. Het merendeel van de ringvangsten betrof 1e kalenderjaar vogels. Een 1e kalenderjaar witte kwikstaart die op 23 juli 2020 werd geringd bij de polderboerderij Nieuw Watwerd is op 10 oktober 2020 teruggemeld uit de omgeving van Antwerpen (België).

Gele kwikstaart (11 ex.)
De gele kwikstaart is een echte boerenlandvogel die vooral in akkergebieden in hoge dichtheden kan voorkomen. Ook in de Usquerder Noordpolder is de gele kwikstaart een veelvoorkomende verschijning en een algemene broedvogel. Gele kwikstaarten overwinteren in Afrika (Sahelgebied).
Tijdens het onderzoek zijn alleen ringvangsten gedaan van de gele kwikstaart in het voorjaar van 2021 bij de polderboerderij Nieuw Watwerd (5 ex.) en de Middendijk (6 ex.). In genoemde periode is het akkerland nog kaal en open waardoor de vogels overnachten in struwelen en bosschages waaronder die van de Middendijk en de erfbeplanting rond de polderboerderij Nieuw Watwerd.

Noordse kwikstaart (1 ex.)
Deze soort broedt in Scandinavië en passeert Nederland op weg van en naar Afrika. Tijdens de trekperiodes is de soort in Nederland te zien in groepen (gele) kwikstaarten. In het najaar zijn Noordse kwikstaarten vaak wat moeilijker te onderscheiden van gele kwikstaarten maar in het voorjaar vallen de mannetjes met hun donkere koppen goed op. Leuk was de ringvangst van een na 1e kalenderjaar Noordse kwikstaart man die op 15 mei kon worden geregistreerd bij de Middendijk. De vogel had een vleugellengte van 82 mm en een gewicht van 16,8 gram.

Gele kwikstaart, polderboerderij Nieuw Watwerd 17 mei 2021

Roodborst (118 ex.) en winterkoning (31 ex.)
Zowel van de roodborst als van de winterkoning zijn op alle drie locaties ringvangsten gedaan. Het merendeel van de ringvangsten werd gedaan bij de polderboerderij Nieuw Watwerd, namelijk 66 roodborsten en 20 winterkoningen.

Heggenmus (12 ex.)
In de periode van 24 september 2020 tot en met 31 maart 2021 zijn in totaal 12 ringvangsten van de heggenmus gedaan. De vogel is tijdens dit onderzoek alleen aangetroffen bij de polderboerderij Nieuw Watwerd (8 ex.) en de Middendijk (4 ex.).

Blauwborst (61 ex.)
Vogel met een voorkeur voor gevarieerde, natte en insectenrijke gebieden met struwelen en loofboombegroeiingen. Rietmoerassen met moerasbos (zoals de Oostvaardersplassen en Lauwersmeer) vormen een uitstekend leefgebied voor de soort. Dit landschapstype is de afgelopen decennia sterk toegenomen in ons land waardoor de soort ook buiten deze moerasgebieden enorm is toegenomen. Ook in de Usquerder Noordpolder is de soort present in ruigere overhoeken in het agrarisch gebied zoals sloten met overjarig riet en veldstruwelen omgeven door ruigten.
In de periode van 9 juli 2020 tot en met 7 juni 2021 zijn in totaal 61 ringvangsten gedaan van de blauwborst. Deze ringvangsten zijn gedaan bij de Middendijk (45 ex.), het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk (13 ex.) en de polderboerderij Nieuw Watwerd (3 ex.). Een vogel die op 25 maart 2021 werd gevangen bij de Middendijk bleek in 2018 te zijn geringd in de havens van Antwerpen.

Gekraagde roodstaart (12 ex.)
Ringvangsten van de gekraagde roodstaart zijn gedaan tussen 31 augustus 2020 en 10 mei 2021 bij de polderboerderij Nieuw Watwerd (5 ex.), het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk (3 ex.) en de Middendijk (4 ex.). In alle gevallen betrof het doortrekkende vogels. Een gekraagde roodstaart die op 23 april 2021 is geringd bij de Middendijk werd op 2 mei 2021 teruggemeld van het Duitse Waddeneiland Spiekeroog.

Tapuit (17 ex.)
Op 6 oktober 2020 is een ringvangst van een tapuit gedaan bij de polderboerderij Nieuw Watwerd. De andere ringvangsten zijn in de periode april en mei 2021 gedaan bij de Middendijk (7 ex.) en het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk (9 ex). In alle gevallen betrof het ringvangsten van doortrekkende vogels.

Roodborsttapuit (8 ex.) en paapje (5 ex.)
Waarnemingen van de roodborsttapuit zijn alleen gedaan bij de Middendijk. In de periode van 23 maart tot en met 6 mei 2021 zijn hier zeven ringvangsten en een terugvangst van de roodborsttapuit gedaan. In de periode april en mei 2021 zijn drie ringvangsten van het paapje gedaan bij de Middendijk. Bij het voormalige erf van de polderboerderij Noorderwijk kon een ringvangst en terugmelding van de paapje worden geregistreerd.

Merel (43 ex.) en zanglijster (56 ex.)
Van de merel en de zanglijster zijn op alle locaties ringvangsten gedaan. Deze ringvangsten zijn gedaan in de periode 1 oktober 2020 tot en met 8 mei 2021.

Kramsvogel (2 ex.)
In totaal zijn twee ringvangsten van de kramsvogel gedaan. De ene ringvangst is gedaan op 5 november 2020 op het erf van de polderboerderij Nieuw Watwerd. De andere ringvangst werd gedaan op 3 mei 2020 op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk. Beide ringvangsten betrof een 2^{e} kalenderjaar vogel.

Beflijster (2 ex.)
Op 12 april 2021 zijn bij de Middendijk twee ringvangsten gedaan van de beflijster. In beide gevallen betrof het een na 2^{e} kalenderjaar man. In het voorjaar van 2021 zijn bij de ringlocatie Middendijk meer waarnemingen gedaan van de beflijster. Dit vaak op dagen wanneer in verband met slechte weersomstandigheden niet gevangen kon worden.

Tuinfluiter (4 ex.) en zwartkop (24 ex.)
De tuinfluiter en de zwartkop zijn tijdens dit onderzoek alleen gevangen bij de polderboerderij Nieuw Watwerd en bij het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk. Deze vangsten zijn gedaan in de periode van 13 juli 2020 tot en met 25 mei 2021.

Braamsluiper (5 ex.)
De braamsluiper is tijdens dit onderzoek alleen gevangen bij de Middendijk (4 ex.) en het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk (1 ex.). De ringvangsten zijn gedaan in de periode van 30 april t/m 17 mei 2021.

Grasmus (70 ex.)
Soort die in 2020-2021 op alle onderzoekslocaties is geregistreerd. In totaal zijn in de periode van 5 juli 2020 tot en met 6 juni 2021 63 ringvangsten en 7 terugvangsten van de grasmus gedaan. Hierbij betrof het voornamelijk om doortrekkende vogels. De ringvangsten die tussen 3 en 5 juli bij de polderboerderij Nieuw Watwerd zijn gedaan betroffen een lokaal broedpaar (oudervogel met drie jongen) waarvan het nest later in het jaar -na bladval- zichtbaar werd in de erfbeplanting.

Kleine karekiet (53 ex.) en rietzanger (23 ex.)
Ringvangsten van de kleine karekiet en de rietzanger zijn gedaan bij alle ringlocaties. Het merendeel van de ringvangsten is echter gedaan bij de Middendijk waar respectievelijk 40 en 19 ringvangsten zijn gedaan van de kleine karekiet en de rietzanger. Op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk werd een terugvangst gedaan van een rietzanger met een Italiaanse ring.

Bosrietzanger (18 ex.)
Als laatste zomervogel arriveert de bosrietzanger in Nederland. De vogel komt vanaf half mei binnen vanuit de Oost-Afrikaanse overwinteringsgebieden. Het leefgebied bestaat uit droge rietkragen met riet en brandnetelruigten met veldstruwelen van onder meer wilg. Ringvangsten van de bosrietzanger zijn gedaan in de periode van 1 augustus 2020 tot en met 5 juni 2021. Bosrietzangers zijn op alle ringbanen gevangen. Het merendeel van de ringvangsten is echter gedaan bij de Middendijk waar 14 bosrietzangers van een ring zijn voorzien.

Bonte vliegenvanger (man), erf Noorderwijk 1 mei 2021

Bonte vliegenvanger (9 ex.) en grauwe vliegenvanger (5 ex.)
De bonte vliegenvanger is gevangen in de periode van 18 augustus 2020 tot 24 mei 2021.
In 2020 betrof dit een viertal najaarsvangsten bij de polderboerderij Nieuw Watwerd en in het voorjaar van 2021 vijf voorjaarsvangsten op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk. Alle ringvangsten hadden betrekking op doortrekkende vogels.
Ringvangsten van de grauwe vliegenvanger zijn gedaan in de periode van 11 mei t/m 25 mei 2021. Vangsten van deze soort zijn geregistreerd bij de polderboerderij Noorderwijk (4 ex.) en Middendijk (1 ex.). Ondanks het feit dat grauwe vliegenvangers broedvogels kunnen zijn van (lommerrijke) boerenerven hadden de voorjaarsvangsten bij Noorderwijk betrekking op doortrekkende vogels.

Spotvogel (2 ex.)
Ook de spotvogel is een echte zomervogel die ons land alleen bezoekt om te broeden. De vogel is slechts drie maanden per jaar aanwezig in ons land. Het grootste deel van het jaar brengt de vogel door in tropisch Afrika. De spotvogel is een typische soort voor open kleigebieden. In tegenstelling tot veel andere zangvogels prefereert de spotvogel het open boerenland met daarin erfbeplantingen en singels. Ondanks dit gegeven zijn tijdens het onderzoek in de Usquerder Noordpolder slechts twee ringvangsten gedaan van de spotvogel. Dit betrof een ringvangst van een 1^{e} kalenderjaar vogel op 11 juli 2021 bij de polderboerderij Nieuw Watwerd en een ringvangst van een na 1^{e} kalenderjaar vogel op 31 mei 2021 bij de Middendijk.

Fitis (10 ex.) en tjiftjaf (61 ex.)
Van beide vogels zijn tijdens dit onderzoek ringvangsten gedaan. De fitis en de tjiftjaf zijn hierbij op alle ringlocaties gevangen.

Goudhaan (42 ex.) en vuurgoudhaan (1 ex)
Van de goudhaan zijn ringvangsten gedaan bij de polderboerderij Nieuw Watwerd (41ex.) en het voormalig erf van de polderboerderij Noorderwijk (1 ex.). Deze vangsten zijn gedaan in de periode van 1 oktober 2020 t/m 23 maart 2021.
Van de vuurgoudhaan is slechts 1 ringvangst gedaan. Dit op 25 oktober 2020 bij de polderboerderij Nieuw Watwerd. Het betrof een na 1e kalenderjaar man met een vleugellengte van 53 mm en gewicht van 5,9 gram.

Koolmees (50 ex.) en pimpelmees (68 ex.)
Ringvangsten van de koolmees en de pimpelmees zijn gedaan in de periode van 3 juli 2020 t/m 19 april 2021. Van zowel de koolmees (35 ex.) als de pimpelmees (63 ex.) is het gros van de ringvangsten gedaan op het erf van de polderboerderij Nieuw Watwerd. Het merendeel van deze ringvangsten betrof doortrekkende vogels. De pimpelmees was in het voorjaar van 2021 ook broedvogel van dit boerenerf.

Boomkruiper (1 ex.)
Een ringvangst van een boomkruiper is gedaan op 30 maart 2021 in de veldstruwelen bij de Middendijk. Het betrof een na 1e kalenderjaar vogel met een vleugellengte van 61 mm en een gewicht van 8,2 gram.

Grauwe klauwier (1 ex.)
Een typische (broed)vogel van kleinschalige cultuurlandschappen met opslag van struwelen of jonge bomen waarin grotere insecten zoals kevers, bijen en hommels voorkomen maar ook hagedissen en kleine zoogdieren aanwezig kunnen zijn. In Noord-Groningen wordt de soort vaak alleen waargenomen als doortrekker. Bijzonder was dan ook de ringvangst van een grauwe klauwier op 25 mei 2021 bij de Middendijk. Het betrof een 2e kalenderjaar vrouw met een vleugellengte van 97 mm en een gewicht van 33,4 gram.

Spreeuw (19 ex.)
In de periode van 9 juli 2020 t/m 3 maart 2021 zijn in totaal 19 ringvangsten van de spreeuw gedaan. Spreeuwvangsten zijn gedaan op alle onderzoekslocaties. Het merendeel van de ringvangsten is echter gedaan bij het voormalig erf van de polderboerderij Noorderwijk. In de periode van 24 maart t/m 31 maart zijn op dit erf 15 ringvangsten van de spreeuw gedaan. Daarnaast was de spreeuw met minimaal 2 broedparen ook als broedvogel vertegenwoordigd op dit erf. Er werd gebroed in natuurlijke holten in een oude solitaire notenboom midden op het terrein.

Huismus (13 ex.) en ringmus (48 ex.)
Van de huismus zijn alleen ringvangsten gedaan op het erf van de polderboerderij Nieuw Watwerd. Van de ringmus zijn bij alle locaties ringvangsten gedaan, het merendeel van de ringmusvangsten is echter gedaan op het erf van de polderboerderij Nieuw Watwerd. De ringmus was in het voorjaar van 2021 ook als broedvogel vertegenwoordigd op dit boerenerf. Hierbij ging het om minimaal vier broedparen. Als broedlocaties worden nestkasten gebruikt die verspreid over dit erf zijn opgehangen.

Vink (42 ex.)
Ringvangsten van de vink zijn gedaan in de periode van 19 juli 2020 t/m 24 maart 2021 bij de polderboerderij Nieuw Watwerd (29 ex.), het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk (11 ex.) en de Middendijk (2 ex). In april en mei 2021 is in ieder geval bij de polderboerderij Nieuw Watwerd territorium-indicerend gedrag waargenomen dat duidt op de aanwezigheid van een territorium/broedpaar.

Keep (12 ex.)
De keep is alleen waargenomen bij de polderboerderij Nieuw Watwerd en op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk. In de periode van 16 oktober 2020 t/m 19 februari 2021 zijn op beide locaties in totaal 12 ringvangsten van de keep gedaan.

Kneu (9 ex.)
Vogel van agrarische cultuurlandschappen die in de Usquerder Noordpolder nog op meerdere erven en overhoeken kan worden gezien en waargenomen.
Ringvangsten van de kneu zijn tijdens dit onderzoek gedaan in de periode van 21 april t/m 25 mei 2021 op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk (3 ex.) en Middendijk (6 ex.).

Putter en blauwborst, Middendijk 13 mei 2021

Putter (39 ex.)
De belangrijkste voorwaarde voor de aanwezigheid van putters is een rijke vegetatie met veel composieten waaronder distels en paardenbloemen. Deze planten produceren de zaden waarvan de putter vrijwel geheel afhankelijk is. Alleen de jongen van de putter krijgen tijdens hun nestfase veel insecten aangezien deze voor de groei belangrijke eiwitten bevatten. Ringvangsten van de putter zijn tijdens dit onderzoek gedaan in de periode van 3 juli 2020 t/m 15 mei 2021. De putter is daarbij bij alle onderzoekslocaties waargenomen. Het merendeel van de ringvangsten is gedaan op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk (28 ex.) gevolgd door het erf van de polderboerderij Nieuw Watwerd (9 ex.) en de Middendijk (2 ex.).

Kleine barmsijs (1 ex.)
Op 8 maart 2021 is op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk een ringvangst gedaan van een kleine barmsijs. Het betrof een na 1e kalenderjaar vogel met een vleugellengte van 71 mm en een gewicht van 12,5 gram.

Groenling (1 ex.)
Van de groenling is tijdens dit onderzoek slechts één ringvangst gedaan. Dit op 11 december 2020. De ringvangst betrof een 1e kalenderjaar vrouw met een vleugellengte van 84 mm en een gewicht van 28,4 gram.

Rietgors (178 ex.)
De soort waarvan tijdens dit onderzoek verreweg de meeste ringvangsten zijn geregistreerd. Deze vangsten zijn gedaan in de periode 17 september 2020 t/m 15 mei 2021 bij het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk (146), de Middendijk (29 ex.) en de polderboerderij Nieuw Watwerd (3 ex.). Het merendeel van de vangsten had betrekking op ringvangsten (161 ex.), in totaal zijn 17 terugmeldingen van voornamelijk eigen ringvangsten gedaan. In vier gevallen betrof het terugvangsten van andere ringbanen uit Nederland (1 ex.), België (1 ex.) en Noorwegen (2 ex.).

4.2 Overig ringwerk

Kerkuil
In 2020 heeft een broedpaar van de kerkuil succesvol jongen grootgebracht in de schuur van de polderboerderij Nieuw Watwerd. Op 29 juli 2020 zijn deze jonge uilskuikens (3 ex.)geringd. De uilskuikens waren respectievelijk 54, 56 en 58 dagen oud. Uitgaande van een broedduur van 30 dagen (De Jong, 2022) betekent dit dat de eerste eileg heeft plaatsgevonden op 2 mei 2020.

Bruine kiekendief
In het voorjaar van 2021 heeft een paartje bruine kiekendief succesvol jongen grootgebracht in rietvegetatie op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk. Deze jongen zijn op 26 juni geringd. Het betrof twee mannen en een vrouw met een vleugellengte behorend bij de leeftijd van circa 20-22 dagen oud. De jongen zijn succesvol uitgevlogen.
Op 18 juli zijn de uitgevlogen jongen waargenomen nabij de nestlocatie.

Jonge bruine kiekendieven in het nest, Noordpolder 15 juni 2021

5. Terugmeldingen

In de periode 2020-2021 zijn 136 terugvangsten gemeld. Hierbij gaat het om de vogelsoorten blauwborst (24x), gekraagde roodstaart (4 x), ijsvogel (1x), goudhaan (3x), grasmus (3x), grote bonte specht (4x), kerkuil (2x), heggenmus (1x), roodborst (22x), winterkoning (4x), koolmees (15x), pimpelmees (13x), merel (3x), ringmus (3x), sperwer (1x), tjiftjaf, (1x), fitis (1x), witte kwikstaart (4x), zwartkop (1x), rietgors (17x), rietzanger, (3x), kleine karekiet (2x), bosrietzanger (1x), tapuit, (1x), roodborsttapuit (1x) en paapje (1x). Van deze terugmeldingen zijn 127 vogels in 2020/2021 geringd in de Usquerder Noordpolder, negen vogels zijn op andere locaties in Nederland (3x), Noorwegen (3x), België (2x) en Italië (1x) geringd. Vier vogels die in 2020-2021 in de Noordpolder zijn geringd zijn teruggemeld in Nederland (2x), België (1x) en Duitsland (1x).

Onderstaand volgt een beschrijving van de terugmeldingen. Meer details van de terugmeldingen zijn te vinden in bijlage 5.

5.1 In de Noordpolder geringd, elders teruggemeld

Gekraagde roodstaart (ringnummer: BN72646)
Geringd op 23 april 2021 als 2e kalenderjaar man aan de Middendijk. Op 2 mei 2021 teruggemeld als ringvangst door het Institut für Vogelforschung/ Vogelwarte Helgoland vanaf het Duitse Waddeneiland Spiekeroog. Verstreken tijd 9 dagen, de afstand tussen de Middendijk en de meldlocatie op Spiekeroog bedraagt 83 km.

Raamslachtoffer boerderij Zuidpool Usquert (foto Sieger Wiersma)

IJsvogel (ringnummer: P42801)
Geringd op 19 juli 2020 als 1e kalenderjaar vogel op het erf van de polderboerderij Nieuw Watwerd aan de Zijlweg 1 in Usquert. Op 11 september 2020 als raamslachtoffer dood teruggemeld door Sieger Wiersma bij de boerderij Zuidpool aan de Streeksterweg 79 in Usquert. Verstreken tijd tussen het ringen en de terugmelding betreft 54 dagen. De afstand tussen de polderboerderij Nieuw Watwerd en boerderij Zuidpool bedraagt 3,6 km.

Kerkuil (ringnummer: 5588316)
Deze vogel is op 24 februari 2021 geringd als na 2e kalenderjaar kerkuil op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk aan de Middendijk 4 in Usquert. De kerkuil is op 30 maart 2021 dood teruggemeld op een boerenerf aan de M.D. Teenstraweg 10 in Den Andel. Verstreken tijd tussen het ringen en de terugmelding betreft 34 dagen. De afstand tussen de ringplek en de meldlocatie is 4,1 km.

Witte kwikstaart (ringnummer: BL93241)
Geringd op 23 juli 2020 als 1e kalenderjaar vogel op het erf van de polderboerderij Nieuw Watwerd aan de Zijlweg 1 in Usquert. Op 10 oktober 2020 als ringvangst teruggemeld door het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen/ Belgisch Ringwerk uit de stad Herentals (ten oosten van Antwerpen). Verstreken tijd tussen het ringen en de terugmelding betreft 79 dagen. De afstand tussen de ringplek en de meldlocatie bedraagt 297 km.

5.2 Elders geringd, in de Noordpolder teruggemeld

Blauwborst (ringnummer: BLB15574528)
Geringd op 1 september 2018 als 1e kalenderjaar vrouw door het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen/ Belgisch Ringwerk in de Haven 540 te Antwerpen (België). Op 25 maart 2021 als na 2e kalenderjaar vogel teruggevangen bij de Middendijk. Verstreken tijd tussen het ringen en het terugmelden betreft 936 dagen, de afstand tussen de ringplek en de Noordpolder bedraagt 282 km.

Kerkuil (ringnummer: 5524150)
Deze vogel is op 27 mei 2019 geringd als nestjong door A.J. de Haan op een erf aan de Holleweg 10 in Ternaard (Frl.). Op 17 juli 2020 is deze vogel teruggevangen op het erf van de polderboerderij Nieuw Watwerd. Verstreken tijd tussen het ringen en de terugmelding betreft 419 dagen. De afstand tussen de ringplek en de meldlocatie is 43 km.

Rietgors (ringnummer: NOS ED21859)
Geringd op 15 september 2020 als na 1e kalenderjaar man door het Bird Ringing Centre/ Museum Stavanger nabij de Noorse plaats Skudeneshavn. Op 12 april 2021 als na 2e kalenderjaar vogel teruggevangen op het erf van de voormalige polderboerderij Noorderwijk. Verstreken tijd 209 dagen, de afstand tussen de ringplek en de Noordpolder bedraagt 644 km.

Rietgors (ringnummer: NOS E591488)
Geringd op 29 september 2019 als 1e kalenderjaar vrouw door het Bird Ringing Centre/ Museum Stavanger nabij Farsund Airport in Noorwegen.
Op 20 april 2021 als na 1e kalenderjaar vogel teruggevangen bij de Middendijk.
Verstreken tijd 569 dagen, de afstand tussen de ringplek en de Noordpolder bedraagt 522 km.

Rietgors (ringnummer: BLB16717877)
Geringd op 25 maart 2021 als 2e kalenderjaar man door het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen/ Belgisch Ringwerk aan de IJzerstraat 16 in Roeselare (België). Op 10 april 2021 als 2e kalenderjaar vogel teruggevangen op het erf van de polderboerderij Noorderwijk. Verstreken tijd 16 dagen, de afstand tussen de ringplek en de polderboerderij Noorderwijk bedraagt 360 km.

Rietgors (ringnummer: V 957847)
Geringd op 26 april 2021 als 2e kalenderjaar man door Lex Tervelde bij het vogelringstation Eemshaven (Gr.). Op 28 april 2021 teruggevangen op het erf van de polderboerderij Noorderwijk. Verstreken tijd 2 dagen, de afstand tussen het vogelringstation Eemshaven-oost en de polderboerderij Noorderwijk bedraagt 18 km.

Rietzanger (ringnummer: IAB 58A9887)
Geringd op 14 augustus 2020 als 1e kalenderjaar vogel door het Italian Ringing Centre nabij Via Rigossa (omgeving San Marino) in Italië. Op 12 april 2021 als na 1e kalenderjaar vogel teruggevangen bij de Middendijk. Verstreken tijd 241 dagen, de afstand tussen de ringplek en de Noordpolder bedraagt 1113 km.

Sperwer (ringnummer: 3870201/ kleurmerkteken: rechts Yellow-DOF)
Op 30 juni 2020 geringd door Johan Bos op landgoed Vosbergen nabij Eelde. De vogel betrof een niet vliegvlug vrouwelijk nestjong. Deze vrouw is voorzien van een metalen ring met inscriptie 3870201 en een gele kleurring om de rechterpoot met daarin de inscriptie: DOF. Op 15 augustus 2020 is deze sperwervrouw teruggevangen bij de polderboerderij Nieuw Watwerd. Verstreken tijd 46 dagen, de afstand tussen de ringplek en de Noordpolder bedraagt 31,5 km.

Eerste kalenderjaar sperwer (vrouw) met gele kleurring met inscripties DOF. Polderboerderij Nieuw Watwerd, 15 augustus 2020

Zwartkop (ringnummer: NOS EP32090)
Deze 1e kalenderjaar man werd op 8 oktober 2020 geringd op het Noorse eiland Jomfruland door het Bird Ringing Centre/ Museum Stavanger. Op 10 december 2020 is de vogel teruggevangen bij de polderboerderij Nieuw Watwerd. Afstand tussen de ringplek en de Noordpolder is 636 km, de verstreken tijd 63 dagen.

6. Overige natuurwaarnemingen

Onderstaand een overzicht van een aantal andere flora- en faunawaarnemingen welke tijdens het ringonderzoek in 2020 en 2021 op of nabij de ringlocaties zijn gedaan.

6.1 Flora en vegetatie

Het voorkomen van flora en vegetatie is met name op het erf van de polderboerderij Nieuw Watwerd goed onderzocht (Stockmann, 2021). In het voorjaar van 2021 is op dit erf een planteninventarisatie uitgevoerd waarbij 87 verschillende plantensoorten zijn waargenomen. Dit aantal is inclusief houtige gewassen, stinzenplanten en tuinplanten. Over het algemeen betreffen dit algemenere soorten welke verwacht kunnen worden op boerenerven in Noord-Groningen. De kievitsbloem en gewone vogelmelk zijn de wat meer bijzondere (stinzen)plantensoorten die zijn aangetroffen op dit boerenerf.

6.2 Vogelwaarnemingen

Naast ringvangsten zijn in 2020-2021 diverse andere vogelwaarnemingen gedaan. Noemenswaardig hierbij is in ieder geval het voorkomen van meerdere kwartels rond de polderboerderij Nieuw Watwerd. In de zomer van 2020 zijn minimaal drie roepende vogels gehoord in akkers met de gewassen uien en aardappelen. In 2021 was een roepende vogel aanwezig in de wintertarwe. Op deze pas ingezaaide wintertarwe zaten bij winterdag vaak grote groepen brandganzen. De vogelgriep in de winter van 2020-2021 heeft veel slachtoffers geëist onder brandganzen, waaronder ook enkele in de Noordpolder. Boven wintertarwe zijn bij winterdag ook regelmatig jagende blauwe kiekendieven gezien. Tijdens het hoge water op 13 januari 2021 zaten op de wintertarwe 21 exemplaren van de strandleeuwerik te foerageren. Op 27 april 2021 is boven de polderboerderij Nieuw Watwerd een rode wouw gezien. De vogel vloog richting het noorden.

Rode wouw, Noordpolder (Usquert) 27 april 2021

6.3 Zoogdierwaarnemingen

Hazen en reeën zijn zoogdieren die algemeen voorkomen in de Usquerder Noordpolder en ook met enige regelmaat zijn gezien op of nabij de ringlocaties. Op alle locaties zijn waarnemingen gedaan van molshopen die de aanwezigheid van de mol indiceren. Daarnaast zijn rond de polderboerderij Nieuw Watwerd regelmatig waarnemingen gedaan van de dwergvleermuis (*Pipistrellus spec.).* In de vroege ochtend van 4 juli 2020 is in een mistnet bij de polderboerderij Nieuw Watwerd een bijvangst gedaan van een gewone dwergvleermuis. Het diertje is direct bevrijd en in goede gezondheid losgelaten.

6.4 Amfibiewaarnemingen
Waarnemingen van amfibieën zijn alleen gedaan bij de polderboerderij Nieuw Watwerd. In de gracht rond de boerderij is veelvuldig de meerkikker en de groene kikker complex gehoord en gezien. Daarnaast zijn op 18 april 2021 vierenzestig exemplaren van de kleine watersalamander gevangen in een amfibiefuik.

6.5 Insectenwaarnemingen
Insectenwaarnemingen die in 2020 en 2021 zijn gedaan hebben betrekking op de soortgroepen libellen, kevers, wilde bijen, dagvlinders en nachtvlinders.

Libellen
Libellensoorten die rond de ringlocaties zijn waargenomen betreffen de waterjuffers lantaarntje en houtpantserjuffer. Daarnaast is bij de polderboerderij Nieuw Watwerd op 8 augustus 2020 in een mistnet een vangst gedaan van de grote keizerlibel (man). Ook zijn bij deze polderboerderij op 23 augustus 2020 zestien jagende exemplaren van de paardenbijter waargenomen.

Gewone oliekever
In april en mei 2021 zijn rond de polderboerderij Nieuw Watwerd diverse waarnemingen gedaan van de gewone oliekever (*Meloe proscarabaeus*). Oliekevers vormen een boeiende familie van kevers die gespecialiseerd zijn in het parasiteren op de larven van ondergronds nestelende (zand)bijen. Oliekevers zijn dus goede indicatoren voor waardevolle bijenleefgebieden. Deze soortgroep is in ons land sterk achteruitgegaan. Noordoost-Groningen, is tezamen met het Deltagebied, De Wieringermeer (Noord-Holland) en de Waddeneilanden Terschelling en Schiermonnikoog nog een van de regio's waar oliekevers kunnen worden aangetroffen.

Gewone oliekever, polderboerderij Nieuw Watwerd 27 april 2021

Wilde bijen
Wilde bijen zijn waargenomen bij de polderboerderij Nieuw Watwerd. Het gaat hier om de soorten roodgatje, vosje, akkerhommel, steenhommel en gewone vliegendoder. Daarnaast is op 30 april bij de ringlocatie Middendijk een waarneming gedaan van een koningin van de zeldzame moshommel (*Bombus muscorum*)

Dagvlinders
Rond de ringlocaties zijn in 2020 en 2021 waarnemingen gedaan van de dagvlindersoorten kleine vos, atalanta, dagpauwoog, groot koolwitje, klein geaderd witje, icarusblauwtje en hooibeestje.

Nachtvlinders
Waarnemingen van nachtvlinders zijn alleen gedaan op het erf van de polderboerderij Nieuw Watwerd. In de periode van 7 juli t/m 22 september 2020 zijn met behulp van een lichtval nachtvlinders geïnventariseerd. In totaal zijn daarbij 37 verschillende soorten nachtvlinders aangetroffen (bijlage 6). Leuke nachtvlindersoorten welke zijn waargenomen betreffen kleine beer, grote beer, pauwoogpijlstaart en ligusterpijlstaart. Naast de nachtvlindersoorten die met behulp van de lichtval zijn ontdekt zijn op het erf van de polderboerderij in augustus en september regelmatig waarnemingen gedaan van een dagactieve foeragerende kolibrievlinder (*Macroglossum stellatarum)*.

7 Geraadpleegde literatuur

Stockmann, L., 2021. Wat leeft er op het boerenerf? Deel flora en vegetatie. Wierde & Dijk, vereniging voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

Jong J. de, 2022. De kerkuil, handleiding voor beschermers. Uitgave Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland.

Internetbronnen
www.waarneming.nl
www.topotijdreis.nl
www.vogeltrektstation.nl
www.knmi.nl

Bijlage 1: Ringlocatie Noordpolder

Ligging ringlocatie Noordpolder in Nederland en in de Wereld (inzet, rode stip)

Ringlocaties Middendijk, struweelbegroeiing onder aan de dijkvoet

Ringlocatie Polderboerderij Nieuw Watwerd

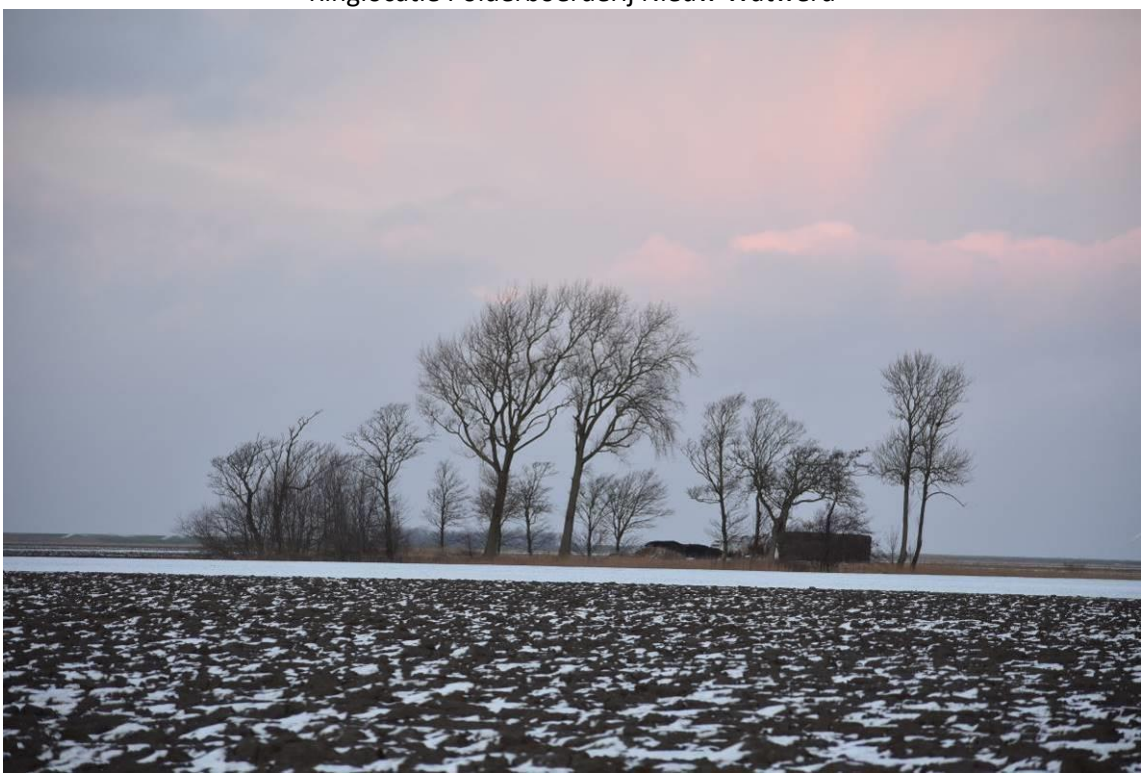

Ringlocatie erf voormalige polderboerderij Noorderwijk

Bijlage 2: Vangdagen per ringlocatie

2.1 Polderboerderij Nieuw Watwerd

Dag	Maand	Jaar	Begintijd	Eindtijd	Aantal ringuren
03	Juli	2020	06.00 uur	18.00 uur	12 uur
05	Juli	2020	06.00 uur	15.00 uur	09 uur
06	Juli	2020	06.00 uur	12.00 uur	06 uur
09	Juli	2020	06.00 uur	18.00 uur	12 uur
11	Juli	2020	06.00 uur	12.00 uur	06 uur
13	Juli	2020	06.00 uur	15.00 uur	09 uur
15	Juli	2020	06.00 uur	11.00 uur	05 uur
19	Juli	2020	06.00 uur	13.00 uur	07 uur
23	Juli	2020	06.00 uur	12.00 uur	06 uur
31	Juli	2020	06.00 uur	10.00 uur	04 uur
01	Augustus	2020	06.00 uur	10.00 uur	04 uur
09	Augustus	2020	06.00 uur	12.00 uur	06 uur
11	Augustus	2020	06.00 uur	12.00 uur	06 uur
15	Augustus	2020	06.00 uur	14.00 uur	08 uur
18	Augustus	2020	06.00 uur	14.00 uur	07 uur
22	Augustus	2020	06.00 uur	17.00 uur	11 uur
31	Augustus	2020	06.00 uur	16.00 uur	10 uur
04	September	2020	06.00 uur	14.00 uur	08 uur
05	September	2020	06.00 uur	10.00 uur	04 uur
12	September	2020	06.00 uur	14.00 uur	08 uur
17	September	2020	07.00 uur	15.00 uur	08 uur
24	September	2020	07.00 uur	19.00 uur	12 uur
26	September	2020	07.00 uur	18.00 uur	11 uur
27	September	2020	07.00 uur	17.00 uur	10 uur
30	September	2020	07.00 uur	18.00 uur	11 uur
01	Oktober	2020	08.00 uur	17.00 uur	09 uur
03	Oktober	2020	08.00 uur	16.00 uur	08 uur
05	Oktober	2020	08.00 uur	12.00 uur	04 uur
06	Oktober	2020	08.00 uur	18.00 uur	10 uur
07	Oktober	2020	08.00 uur	15.00 uur	07 uur
09	Oktober	2020	08.00 uur	16.00 uur	08 uur
13	Oktober	2020	08.00 uur	12.00 uur	04 uur
14	Oktober	2020	08.00 uur	14.00 uur	06 uur
15	Oktober	2020	08.00 uur	12.00 uur	06 uur
16	Oktober	2020	08.00 uur	16.00 uur	08 uur
17	Oktober	2020	08.00 uur	18.00 uur	10 uur
18	Oktober	2020	08.00 uur	17.00 uur	09 uur
19	Oktober	2020	08.00 uur	17.00 uur	09 uur
20	Oktober	2020	08.00 uur	15.00 uur	07 uur
23	Oktober	2020	08.00 uur	12.00 uur	04 uur
24	Oktober	2020	08.00 uur	12.00 uur	04 uur
25	Oktober	2020	08.00 uur	14.00 uur	06 uur
30	Oktober	2020	08.00 uur	12.00 uur	04 uur
01	November	2020	08.00 uur	12.00 uur	04 uur
03	November	2020	08.00 uur	12.00 uur	04 uur
04	November	2020	08.00 uur	17.00 uur	09 uur
05	November	2020	08.00 uur	17.00 uur	09 uur
06	November	2020	08.00 uur	16.00 uur	08 uur
08	November	2020	08.00 uur	13.00 uur	05 uur
09	November	2020	08.00 uur	10.00 uur	02 uur
11	November	2020	08.00 uur	13.00 uur	05 uur
17	November	2020	08.00 uur	17.00 uur	09 uur
19	November	2020	08.00 uur	12.00 uur	04 uur
22	November	2020	08.00 uur	16.00 uur	06 uur
23	November	2020	08.00 uur	15.00 uur	05 uur
25	November	2020	08.00 uur	12.00 uur	04 uur
06	December	2020	08.00 uur	12.00 uur	04 uur

08	December	2020	08.00 uur	17.00 uur	09 uur
09	December	2020	08.00 uur	15.00 uur	07 uur
10	December	2020	08.00 uur	12.00 uur	04 uur
11	December	2020	08.00 uur	16.00 uur	08 uur
26	December	2020	08.00 uur	16.00 uur	08 uur
28	December	2020	08.00 uur	16.00 uur	08 uur
22	Januari	2021	08.00 uur	16.00 uur	08 uur
08	Mei	2021	06.00 uur	17.00 uur	11 uur
10	Mei	2021	06.00 uur	17.00 uur	11 uur
Aantal dagen					**66**
Aantal uren					**474**

2.2 Erf voormalige polderboerderij Noorderwijk

Dag	**Maand**	**Jaar**	**Begintijd**	**Eindtijd**	**Aantal ringuren**
02	Februari	2021	08.00	16.00	08 uur
14	Februari	2021	08.00	16.00	08 uur
19	Februari	2021	08.00	16.00	08 uur
21	Februari	2021	08.00	16.00	08 uur
23	Februari	2021	08.00	12.00	04 uur
24	Februari	2021	08.00	12.00	04 uur
25	Februari	2021	08.00	14.00	06 uur
28	Februari	2021	08.00	14.00	06 uur
03	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
08	Maart	2021	07.00	11.00	04 uur
17	Maart	2021	07.00	12.00	05 uur
18	Maart	2021	07.00	12.00	05 uur
19	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
23	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
24	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
25	Maart	2021	07.00	16.00	10 uur
26	Maart	2021	08.00	14.00	06 uur
30	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
31	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
09	April	2021	07.00	17.00	10 uur
10	April	2021	07.00	14.00	07 uur
12	April	2021	07.00	17.00	10 uur
14	April	2021	07.00	18.00	11 uur
15	April	2021	07.00	12.00	05 uur
17	April	2021	07.00	12.00	05 uur
19	April	2021	07.00	17.00	10 uur
20	April	2021	07.00	17.00	10 uur
21	April	2021	07.00	17.00	10 uur
28	April	2021	07.00	17.00	10 uur
29	April	2021	07.00	17.00	10 uur
30	April	2021	07.00	12.00	05 uur
01	Mei	2021	07.00	18.00	11 uur
03	Mei	2021	06.00	12.00	06 uur
04	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
06	Mei	2021	06.00	18.00	06 uur
07	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
08	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
09	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
10	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
11	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
12	Mei	2021	06.00	12.00	06 uur
13	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
17	Mei	2021	07.00	13.00	06 uur
24	Mei	2021	07.00	12.00	05 uur
29	Mei	2021	06.00	13.00	07 uur
31	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
Aantal dagen					**46**
Aantal uren					**388**

2.3 Middendijk

Dag	Maand	Jaar	Begintijd	Eindtijd	Aantal ringuren
25	Januari	2021	08.00	14.00	06 uur
03	Februari	2021	08.00	14.00	06 uur
21	Februari	2021	08.00	16.00	08 uur
23	Februari	2021	08.00	12.00	04 uur
26	Februari	2021	08.00	14.00	06 uur
28	Februari	2021	08.00	14.00	06 uur
01	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
02	Maart	2021	07.00	12.00	05 uur
03	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
08	Maart	2021	07.00	11.00	04 uur
18	Maart	2021	07.00	12.00	05 uur
19	Maart	2021	07.00	12.00	05 uur
23	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
24	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
25	Maart	2021	07.00	16.00	10 uur
26	Maart	2021	08.00	14.00	06 uur
30	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
31	Maart	2021	07.00	17.00	10 uur
10	April	2021	07.00	14.00	07 uur
12	April	2021	07.00	17.00	10 uur
13	April	2021	07.00	12.00	05 uur
14	April	2021	07.00	18.00	11 uur
15	April	2021	07.00	12.00	05 uur
18	April	2021	07.00	17.00	10 uur
19	April	2021	07.00	17.00	10 uur
20	April	2021	07.00	17.00	10 uur
21	April	2021	07.00	17.00	10 uur
22	April	2021	07.00	12.00	05 uur
23	April	2021	07.00	17.00	10 uur
28	April	2021	07.00	17.00	10 uur
29	April	2021	07.00	17.00	10 uur
30	April	2021	07.00	12.00	05 uur
01	Mei	2021	07.00	18.00	11 uur
03	Mei	2021	06.00	12.00	06 uur
06	Mei	2021	06.00	18.00	06 uur
07	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
08	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
09	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
10	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
11	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
12	Mei	2021	06.00	12.00	06 uur
13	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
15	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
17	Mei	2021	07.00	13.00	06 uur
18	Mei	2021	07.00	18.00	11 uur
19	Mei	2021	07.00	17.00	10 uur
20	Mei	2021	07.00	12.00	05 uur
23	Mei	2021	07.00	12.00	05 uur
25	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
26	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
29	Mei	2021	06.00	13.00	07 uur
30	Mei	2021	07.00	13.00	06 uur
31	Mei	2021	06.00	18.00	12 uur
01	Juni	2021	07.00	12.00	05 uur
04	Juni	2021	06.00	18.00	12 uur
05	Juni	2021	06.00	18.00	12 uur
07	Juni	2021	06.00	18.00	12 uur
Aantal dagen					**56**
Aantal uren					**489**

Bijlage 3: Ringvangsten en terugmeldingen per ringlocatie

3.1: Ringvangsten Polderboerderij Nieuw Watwerd

Soort	Nieuw geringd	Terug-vangst	Totaal
Buizerd	1	0	1
Sperwer	0	1	1
Kerkuil	1	1	2
IJsvogel	8	0	8
Grote bonte specht	9	4	13
Boerenzwaluw	4	0	4
Huiszwaluw	1	0	1
Graspieper	2	0	2
Witte kwikstaart	13	2	15
Gele kwikstaart	5	0	5
Winterkoning	17	3	20
Heggenmus	7	1	8
Roodborst	50	16	66
Blauwborst	3	0	3
Gekraagde roodstaart	4	1	5
Tapuit	1	0	1
Zanglijster	17	0	17
Kramsvogel	1	0	1
Merel	30	1	31
Tuinfluiter	1	0	1
Zwartkop	22	1	23
Grasmus	4	3	7
Kleine karekiet	6	2	8
Rietzanger	1	0	1
Bosrietzanger	1	0	1
Spotvogel	1	0	1
Tjiftjaf	15	1	16
Fitis	8	0	8
Goudhaan	38	3	41
Vuurgoudhaan	1	0	1
Bonte vliegenvanger	4	0	4
Koolmees	23	12	35
Pimpelmees	51	12	63
Spreeuw	3	0	3
Huismus	13	0	13
Ringmus	31	3	34
Vink	29	0	29
Keep	9	0	9
Putter	9	0	9
Groenling	1	0	1
Rietgors	3	0	3
Aantal vangsten	**448**	**67**	**515**
Aantal soorten	**40**	**16**	**41**

3.2 Ringvangsten Polderboerderij Noorderwijk

Soort	Nieuw geringd	Terug-vangst	Totaal
Bergeend	1	0	1
Fazant	1	0	1
Ransuil	2	0	2
Kerkuil	1	0	1
Graspieper	1	0	1
Witte kwikstaart	3	1	4
Winterkoning	5	0	5
Roodborst	20	1	21
Blauwborst	2	11	13
Gekraagde roodstaart	1	2	3
Tapuit	10	0	10
Paapje	1	1	2
Zanglijster	18	0	18
Kramsvogel	1	0	1
Merel	6	0	6
Tuinfluiter	3	0	3
Zwartkop	1	0	1
Braamsluiper	1	0	1
Grasmus	17	0	17
Kleine karekiet	5	0	5
Rietzanger	2	1	3
Bosrietzanger	3	0	3
Fitis	1	0	1
Tjiftjaf	13	0	13
Goudhaan	1	0	1
Grauwe vliegenvanger	4	0	4
Bonte vliegenvanger	5	0	5
Koolmees	4	1	5
Spreeuw	15	0	15
Ringmus	4	0	4
Vink	11	0	11
Kneu	3	0	3
Keep	3	0	3
Kleine barmsijs	1	0	1
Putter	28	0	28
Rietgors	131	15	146
Aantal vangsten	**329**	**33**	**362**
Aantal soorten	**36**	**8**	**36**

Tabel 3.3: Resultaten Middendijk

Soort	Nieuw geringd	Terug-vangst	Totaal
Boerenzwaluw	5	0	5
Graspieper	7	0	7
Boompieper	3	0	3
Witte kwikstaart	2	0	2
Gele kwikstaart	6	0	6
Noorse kwikstaart	1	0	1
Winterkoning	5	1	6
Heggenmus	4	0	4
Roodborst	26	5	31
Blauwborst	32	13	45
Gekraagde roodstaart	4	0	4
Tapuit	5	1	6
Roodborsttapuit	7	1	8
Paapje	3	0	3
Zanglijster	21	0	21
Merel	4	2	6
Beflijster	2	0	2
Braamsluiper	4	0	4
Grasmus	42	4	46
Kleine karekiet	40	0	40
Rietzanger	17	2	19
Bosrietzanger	13	1	14
Spotvogel	1	0	1
Tjiftjaf	32	0	32
Fitis	0	1	1
Grauwe vliegenvanger	1	0	1
Koolmees	8	2	10
Pimpelmees	4	1	5
Boomkruiper	1	0	1
Grauwe klauwier	1	0	1
Spreeuw	1	0	1
Ringmus	10	0	10
Vink	2	0	2
Kneu	6	0	6
Putter	2	0	2
Rietgors	27	2	29
Aantal vangsten	**349**	**36**	**385**
Aantal soorten	**35**	**13**	**35**

Bijlage 4: Fotografische documentatie enkele ringvangsten

Buizerd, polderboerderij Nieuw Watwerd, 17 september 2020

Detail buizerd, Nieuw Watwerd 17 september 2020

Kerkuil, polderboerderij Nieuw Watwerd 29 juli 2020

Ransuil, Noorderwijk 23 maart 2021

Fazant (man), Noorderwijk 12 mei 2021

Detail fazant (man), Noorderwijk 12 mei 2021

Bergeend (vrouw), Noorderwijk 18 april 2021

Keep, polderboerderij Nieuw Watwerd 16 oktober 2020

Grauwe klauwier (vrouw), Middendijk 25 mei 2020

Noordse kwikstaart (man), Middendijk 10 mei 2021

Gele kwikstaart (man), Nieuw Watwerd 13 mei 2021

Noordse kwikstaart (man), Middendijk 15 mei 2021

Tapuit (man), erf Noorderwijk 29 april 2021

Beflijster (man), Middendijk 12 april 2021

Kneu (man), Middendijk 1 mei 2021

Roodborst, polderboerderij Nieuw Watwerd 11 december 2020

Blauwborst (man), erf Noorderwijk 17 april 2021

Paapje, Middendijk 1 mei 2021

Grauwe vliegenvanger, erf Noorderwijk 24 mei 2021

Heggenmus, Nieuw Watwerd 30 september 2020

Gekraagde roodstaart, Nieuw Watwerd 31 augustus 2020

Vink (man), Polderboerderij Nieuw Watwerd 6 december 2020

Grote bonte specht (man), Nieuw Watwerd 18 oktober 2020

Koperwiek, polderboerderij Nieuw Watwerd 11 november 2020

IJsvogel, polderboerderij Nieuw Watwerd 4 september 2020

IJsvogel, polderboerderij Nieuw Watwerd 9 oktober 2020

IJsvogel, polderboerderij Nieuw Watwerd 12 september 2020

Rietgors, Nieuw Watwerd 17 september 2020

Goudhaan, Nieuw Watwerd 9 november 2020

Winterkoning, Nieuw Watwerd 1 november 2020

Vuurgoudhaan, Nieuw Watwerd 25 oktober 2020

Kramsvogel, Nieuw Watwerd 5 november 2020

Grasmus, erf Noorderwijk, 17 mei 2021

Putter, polderboerderij Nieuw Watwerd 7 mei 2020

Rietzanger, Erf Noorderwijk 12 april 2021

Roodborsttapuit, Middendijk 5 juni 2021

Graspieper, Middendijk 10 april 2021

Grote keizerlibel (man), bijvangst 8 augustus 2020

Ruige dwergvleermuis (man), Nieuw Watwerd 4 juli 2020

Bijlage 5: Details terugmeldingen

Gekraagde roodstaart

	NLA BN...72646	[NLA BN...72646]
Ringgegeven	**NLA BN...72646**	[NLA BN...72646]
	23-4-2021, 1300, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	A.E. de Winter (L55)	
Soort:	gekraagde roodstaart (Phoenicurus phoenicurus)	[11220]
Geslacht:	man	[man]
Leeftijd:	2 kj	[5]
Ringplaats volgens Google:	Middendijk, 9988 Usquert, Nederland	[NL07]
Ringplaats volgens ringer:	Middendijk	
Coordinaten:	lat: 53.413679573486960 (+53° 24' 49"), lon: 6.592561233898935 (+6° 35' 33")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: NLA|A0|BN...72646|0|1|ZZ|11220|00000|N|0|M|-|M|0|5|0|U|--|-|-|23042021|0|1300|NL07|+532449+0063533|0|8|20|0|4|----|--|----

Meldgegeven	**NLA BN...72646**	[NLA BN...72646]
	2-5-2021, 1600, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	Institut fuer Vogelforschung/ (DEW) Vogelwarte Helgoland (DEW))	
Soort:	gekraagde roodstaart (Phoenicurus phoenicurus)	[11220]
Geslacht:	onbekend	[U]
Leeftijd:	volgroeid, verder onbekend	[2]
Meldplaats volgens Google:	Noorderloog 8a, 26474 Spiekeroog, Germany	[DEGW]
Meldplaats volgens melder:	Spiekeroog, Germany	
Coordinaten:	lat: 53.770555555555550 (+53° 46' 13"), lon: 7.695833333333334 (+7° 41' 45")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Conditie:	levend; los door RINGER ("gecontroleerd")	[8]
Omstandigheden:	gevangen of gecontroleerd door ringer	[20]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	

Euring code: NLA|A0|BN...72646|0|4|ZZ|11220|00000|N|0|Z|U|U|0|2|0|U|--|-|-|02052021|0|1600|DEGW|+534613+0074145|0|8|20|0|4|----|--|----

BN...72646:	Afstand tot ringplaats: 83,1520 km	Verstreken tijd: 9 dagen
	Richting van ringplaats: 241,8546 graden	is 9 Day(s)

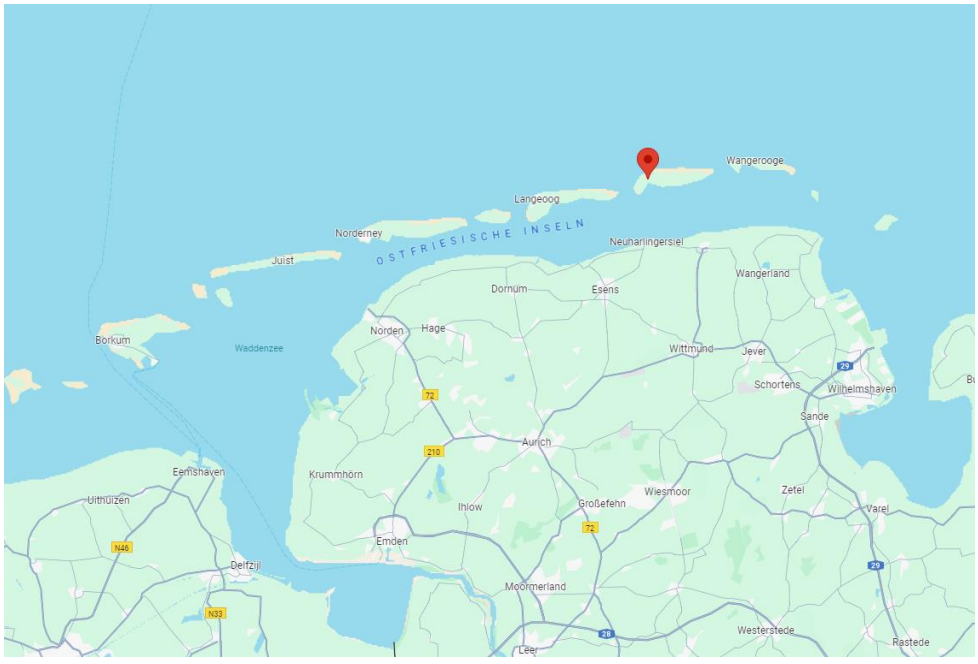

Meldlocatie: Noorderloog 8a, Spiekeroog, Duitsland

IJsvogel

	NLA P....42801	[NLA P....42801]
Ringgegeven	**NLA P....42801**	[NLA P....42801]
	19-7-2020, 1000, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	A.E. de Winter (L55)	
Soort:	ijsvogel (Alcedo atthis)	[08310]
Geslacht:	onbekend	[onbekend]
Leeftijd:	1e kalenderjaar (1 kj)	[3]
Ringplaats volgens Google:	Zijlweg 1, 9988 TD Usquert, Nederland	[NL07]
Ringplaats volgens ringer:	Erf Boerderij Nieuw Watwerd	
Coordinaten:	lat: 53.42 (+53° 25'), lon: 6.59 (+6° 35')	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: NLA|A0|P....42801|0|1|ZZ|08310|00000|N|0|M|-|U|0|3|0|U|--|--|-|19072020|0|1000|NL07|+532519+0063515|0|8|20|0|4|----|--|----

Meldgegeven	**NLA P....42801**	[NLA P....42801]
	11-9-2020, 1515, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	Publieke Meldingen (PM1))	
Soort:	ijsvogel (Alcedo atthis)	[08310]
Geslacht:	onbekend	[U]
Leeftijd:	onbekend of niet opgegeven	[0]
Meldplaats volgens Google:	Streeksterweg 79, 9988 RB Usquert, Nederland	[NL07]
Meldplaats volgens melder:		
Coordinaten:	lat: 53.408219274486920 (+53° 24' 29"), lon: 6.636916625725551 (+6° 38' 12")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	Ergens binnen een 100 meterhok (of een straal van 71 m)	[B]
Conditie:	dood, korter dan 1 week	[2]
Omstandigheden:	vogel met ring gevonden, verder niets bekend	[01]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	waarschijnlijk raamslachtoffer	

Euring code: NLA|A0|P....42801|0|4|ZZ|08310|00000|N|0|-|-|U|0|0|0|U|00|99|U|11092020|0|1515|NL07|+532429+0063812|B|2|01|0|4|----|--|----

P....42801:	Afstand tot ringplaats: 3,6140 km	Verstreken tijd: 54 dagen
	Richting van ringplaats: 295,2167 graden	is 1 Month(s) 23 Day(s)

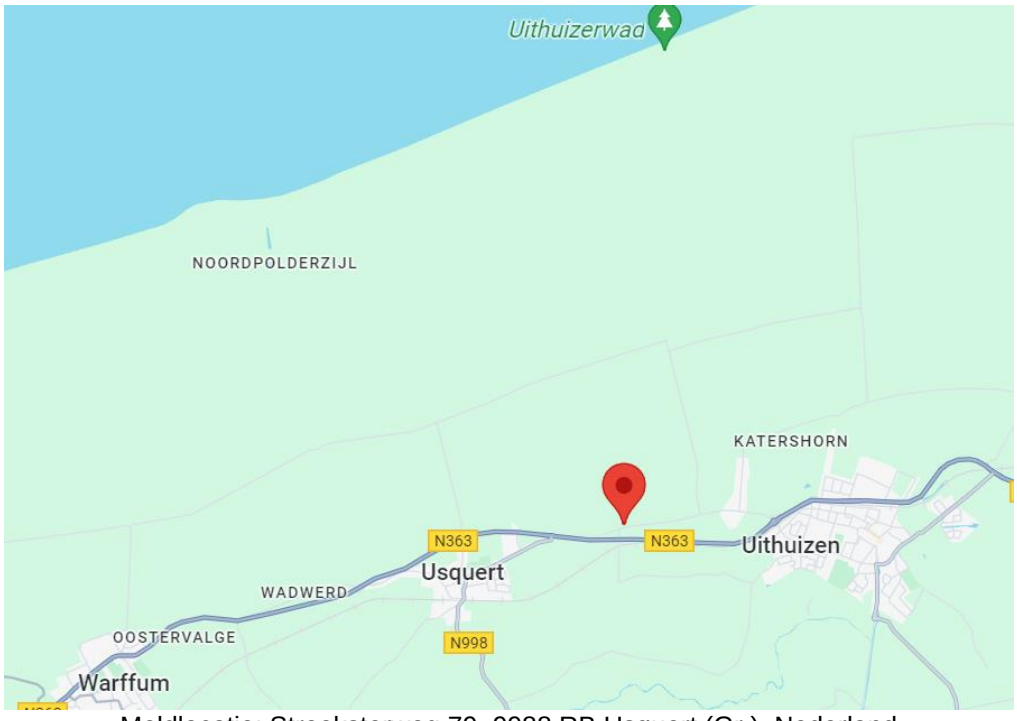

Meldlocatie: Streeksterweg 79, 9988 RB Usquert (Gr.), Nederland

Kerkuil

	NLA ...5588316	[NLA ...5588316]

Ringgegeven	**NLA ...5588316**	[NLA ...5588316]
	24-2-2021, 0800, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	A.E. de Winter (L55)	
Soort:	kerkuil (Tyto alba)	[07350]
Geslacht:	onbekend	[onbekend]
Leeftijd:	> 2 kj	[6]
Ringplaats volgens Google:	Middendijk 4, 9988 TC Usquert, Nederland	[NL07]
Ringplaats volgens ringer:	Erf polderboerderij Koop	
Coordinaten:	lat: 53.42 (+53° 25'), lon: 6.60 (+6° 35')	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: NLA|A0|...5588316|0|1|ZZ|07350|00000|N|0|M|-|U|0|6|0|U|--|--|-|24022021|0|0800|NL07|+532513+0063542|0|8|20|0|4|----|--|----

Meldgegeven	**NLA ...5588316**	[NLA ...5588316]
	30-3-2021, 1215, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	Publieke Meldingen (PM1))	
Soort:	kerkuil (Tyto alba)	[07350]
Geslacht:	onbekend	[U]
Leeftijd:	onbekend of niet opgegeven	[0]
Meldplaats volgens Google:	M.D. Teenstraweg 10, 9956 TC Den Andel, Nederland	[NL07]
Meldplaats volgens melder:	Den Andel	
Coordinaten:	lat: 53.419954673027824 (+53° 25' 11"), lon: 6.532882216299600 (+6° 31' 58")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Conditie:	dood, korter dan 1 week	[2]
Omstandigheden:	vogel met ring gevonden, verder niets bekend	[01]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	

Euring code: NLA|A0|...5588316|0|4|ZZ|07350|07350|N|0|-|-|U|0|0|0|U|00|99|U|30032021|0|1215|NL07|+532511+0063158|0|2|01|0|4|----|--|----

...5588316:	Afstand tot ringplaats: 4,1330 km	Verstreken tijd: 34 dagen
	Richting van ringplaats: 89,3953 graden	is 1 Month(s) 6 Day(s)

Meldlocatie: M.D. Teenstraweg 10, Den Andel (Gr.), Nederland

Witte kwikstaart

	NLA BL...93241	[NLA BL...93241]
Ringgegeven	**NLA BL...93241**	[NLA BL...93241]
	23-7-2020, 0900, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	A.E. de Winter (L55)	
Soort:	witte kwikstaart (Motacilla alba alba)	[10201]
Geslacht:	onbekend	[onbekend]
Leeftijd:	1e kalenderjaar (1 kj)	[3]
Ringplaats volgens Google:	Zijlweg 1, 9988 TD Usquert, Nederland	[NL07]
Ringplaats volgens ringer:	Erf Boerderij Nieuw Watwerd	
Coordinaten:	lat: 53.422017500000000 (+53° 25' 19"), lon: 6.587711800000000 (+6° 35' 15")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: NLA|A0|BL...93241|0|1|ZZ|10201|00000|N|0|M|-|U|0|3|0|U|--|-|-|23072020|0|0900|NL07|+532519+0063515|0|8|20|0|4|----|--|----

Meldgegeven	**NLA BL...93241**	[NLA BL...93241]
	10-10-2020, 1200, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	Kon. Belgisch Inst. voor Natuurwetenschappen/ (BLB) Belgisch Ringwerk (BLB))	
Soort:	witte of rouwkwikstaart (Motacilla alba)	[10200]
Geslacht:	onbekend	[U]
Leeftijd:	1e kalenderjaar (1 kj)	[3]
Meldplaats volgens Google:	Lange Eerselsstraat 20, 2200 Herentals, Belgium	[BL20]
Meldplaats volgens melder:	Herentals, Belgium	
Coordinaten:	lat: 51.166666666666664 (+51° 9' 59"), lon: 4.816666666666666 (+4° 48' 59")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	Ergens binnen een straal van 5 km	[1]
Conditie:	levend; los door RINGER ("gecontroleerd")	[8]
Omstandigheden:	gevangen of gecontroleerd door ringer	[20]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	

Euring code: NLA|A0|BL...93241|0|4|ZZ|10200|00000|N|0|Z|U|U|0|3|0|U|--|-|-|10102020|0|1200|BL20|+510959+0044859|1|8|20|0|4|----|--|----

BL...93241:	Afstand tot ringplaats: 278,5120 km	Verstreken tijd: 79 dagen
	Richting van ringplaats: 24,9561 graden	is 2 Month(s) 17 Day(s)

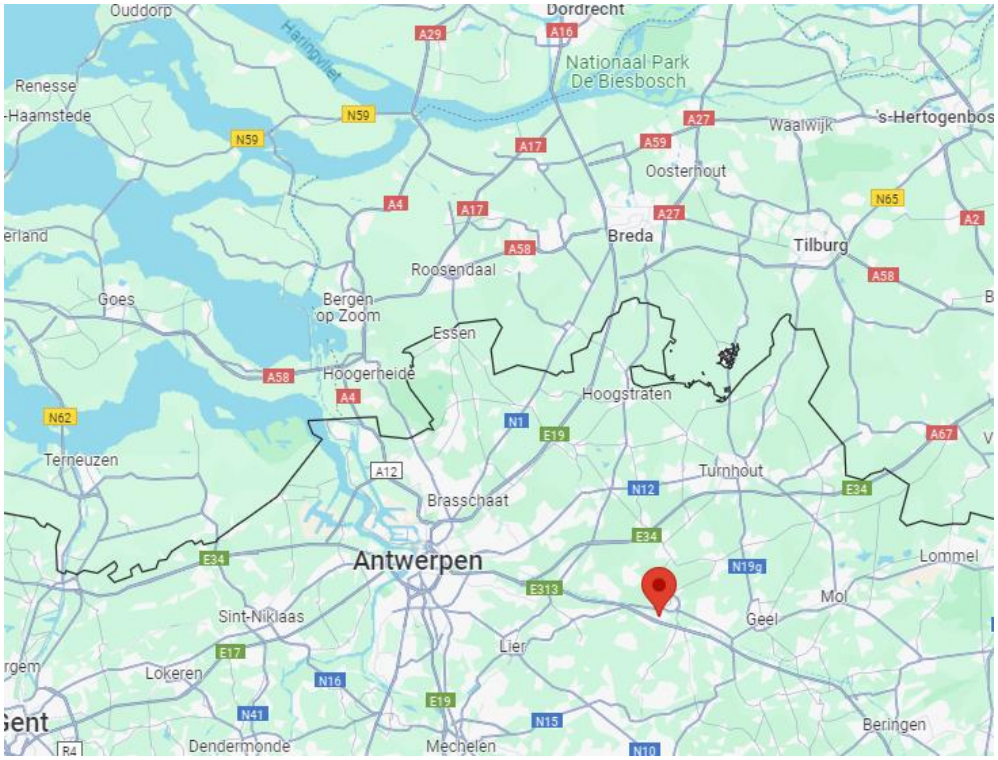

Meldlocatie: Lange Eerselsstraat 20, Herentals, België

Blauwborst

	BLB ..15574528	[BLB ..15574528]
Ringgegeven	**BLB ..15574528**	[BLB ..15574528]
	1-9-2018, 1200, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	Kon. Belgisch Inst. voor Natuurwetenschappen/ (BLB) Belgisch Ringwerk (BLB)	
Soort:	witsterblauwborst (Luscinia svecica cyanecula)	[11062]
Geslacht:	vrouw	[vrouw]
Leeftijd:	1e kalenderjaar (1 kj)	[3]
Ringplaats volgens Google:	Haven 540, 2030 Antwerpen, Belgium	[BL20]
Ringplaats volgens ringer:	Oorderen, Belgium	
Coordinaten:	lat: 51.283333333333330 (+51° 16' 59"), lon: 4.350000000000000 (+4° 21' 0")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: BLB|A0|..15574528|0|1|ZZ|11062|00000|N|0|Z|U|F|0|3|0|U|--|--|-|01092018|0|1200|BL20|+511659+0042100|0|8|20|0|4|----|--|----

Meldgegeven	**BLB ..15574528**	[BLB ..15574528]
	25-3-2021, 1600, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	A.E. de Winter (L55))	
Soort:	blauwborst (Luscinia svecica)	[11060]
Geslacht:	vrouw	[F]
Leeftijd:	> 2 kj	[6]
Meldplaats volgens Google:	Middendijk 4, 9988 TC Usquert, Nederland	[NL07]
Meldplaats volgens melder:	Erf polderboerderij Koop	
Coordinaten:	lat: 53.420476185667480 (+53° 25' 13"), lon: 6.595244348617579 (+6° 35' 42")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Conditie:	levend; los door RINGER ("gecontroleerd")	[8]
Omstandigheden:	gevangen of gecontroleerd door ringer	[20]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	

Euring code: BLB|A0|..15574528|0|4|ZZ|11060|11062|N|0|M|-|F|0|6|0|L|--|--|-|25032021|0|1600|NL07|+532513+0063542|0|8|20|0|4|----|--|----

..15574528:	Afstand tot ringplaats: 282,7360 km	Verstreken tijd: 936 dagen
	Richting van ringplaats: 213,5824 graden	is 2 Year(s) 6 Month(s) 24 Day(s)

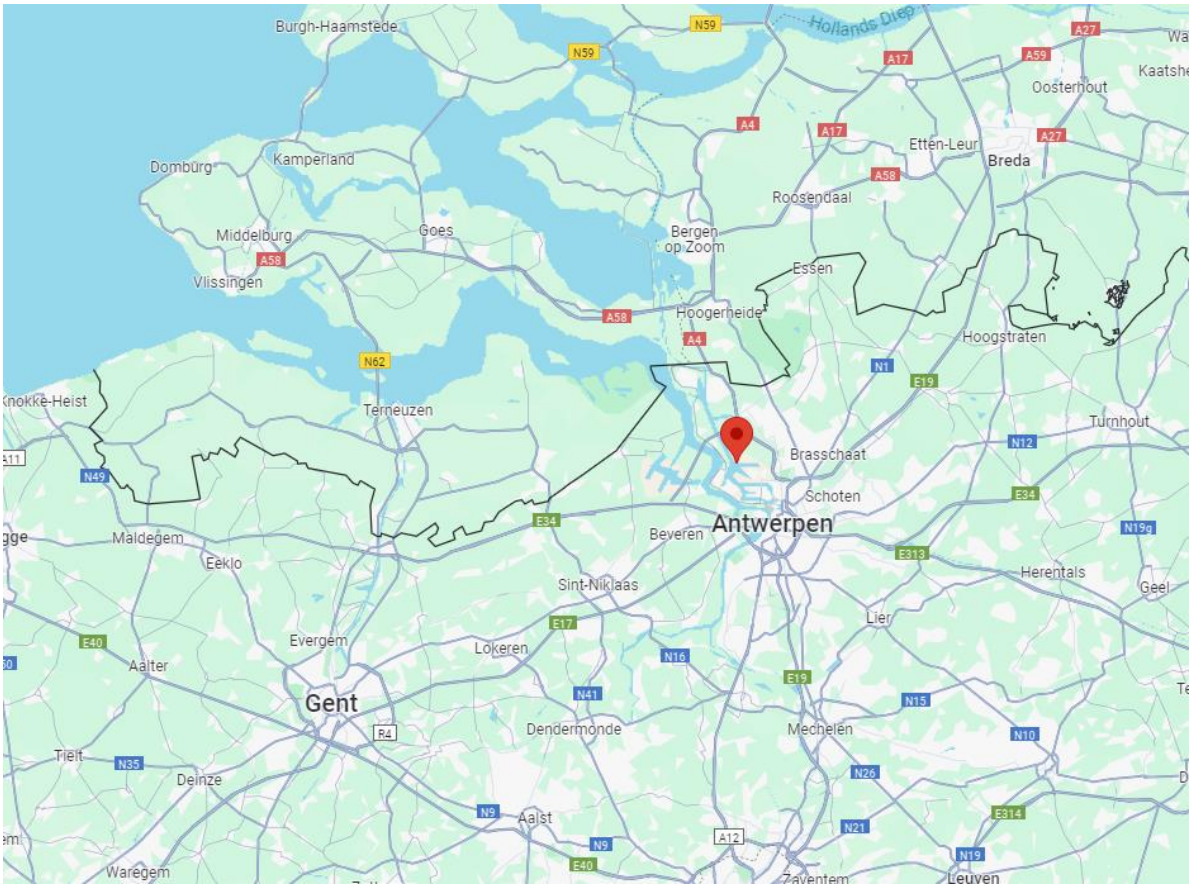

Ringplaats: Haven 540, Antwerpen, België

Kerkuil

	NLA ...5524150	[NLA ...5524150]

Ringgegeven	**NLA ...5524150**	[NLA ...5524150]
	27-5-2019, 2030, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	A.J. de Haan (L78)	
Soort:	kerkuil (Tyto alba)	[07350]
Geslacht:	vrouw	[vrouw]
Leeftijd:	nestjong, niet vliegvlug	[1]
Ringplaats volgens Google:	Holleweg 10, 9145 BC Ternaard, Nederland	[NL05]
Ringplaats volgens ringer:		
Coordinaten:	lat: 53.375834989888570 (+53° 22' 33"), lon: 5.939824057534224 (+5° 56' 23")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: NLA|A0|...5524150|0|2|ZZ|07350|00000|N|0|N|N|F|0|1|0|-|05|38|2|27052019|0|2030|NL05|+532233+0055623|0|8|27|0|4|----|--|----

Meldgegeven	**NLA ...5524150**	[NLA ...5524150]
	19-7-2020, 0600, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	A.E. de Winter (L55))	
Soort:	kerkuil (Tyto alba)	[07350]
Geslacht:	onbekend	[U]
Leeftijd:	na 1e kalenderjaar (> 1 kj)	[4]
Meldplaats volgens Google:	Zijlweg 1, 9988 TD Usquert, Nederland	[NL07]
Meldplaats volgens melder:	Erf Boerderij Nieuw Watwerd	
Coordinaten:	lat: 53.422017500000000 (+53° 25' 19"), lon: 6.587711800000000 (+6° 35' 15")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Conditie:	levend; los door RINGER ("gecontroleerd")	[8]
Omstandigheden:	gevangen of gecontroleerd door ringer	[20]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	

Euring code: NLA|A0|...5524150|0|4|ZZ|07350|00000|N|0|M|-|U|0|4|0|U|--|--|-|19072020|0|0600|NL07|+532519+0063515|0|8|20|0|4|----|--|----

...5524150:	Afstand tot ringplaats: 43,4010 km	Verstreken tijd: 419 dagen
	Richting van ringplaats: 263,4427 graden	is 1 Year(s) 1 Month(s) 22 Day(s)

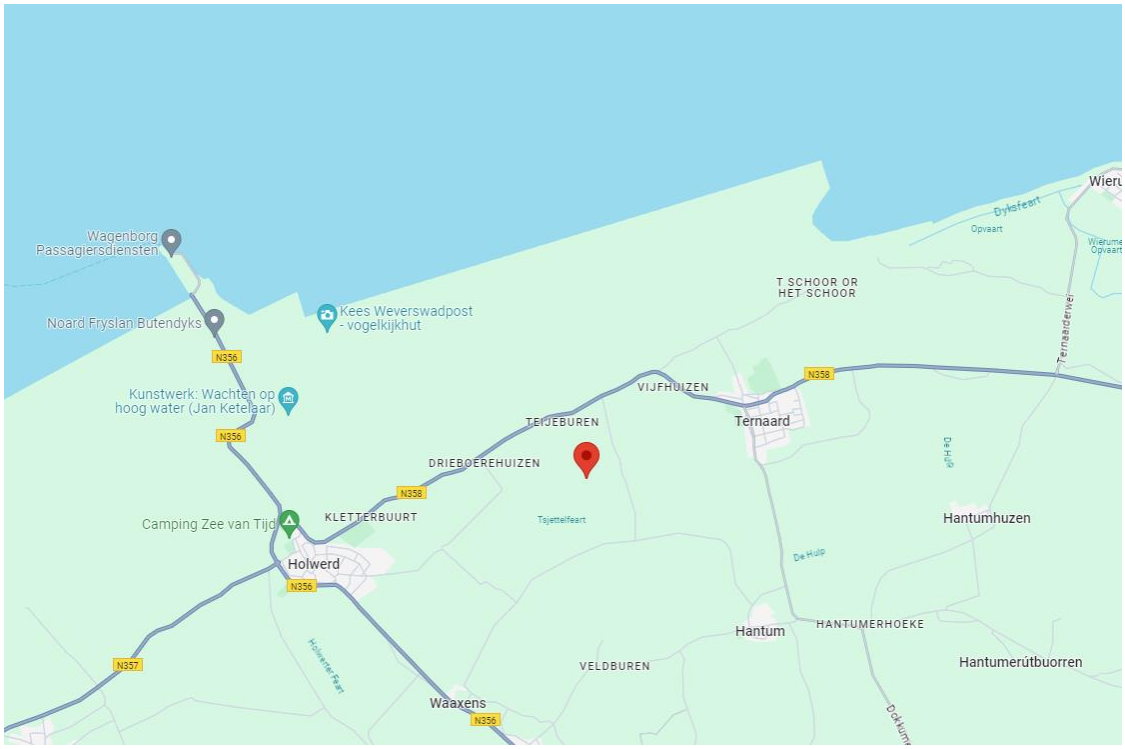

Ringplaats: Holleweg 10, Ternaard (Frl.), Nederland

Rietgors

NOS ED...21859		[NOS ED...21859]
Ringgegeven	**NOS ED...21859**	[NOS ED...21859]
	15-9-2020, 0858, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	Bird Ringing Centre/ (NOS) Museum Stavanger (NOS)	
Soort:	rietgors (Emberiza schoeniclus)	[18770]
Geslacht:	man	[man]
Leeftijd:	na 1e kalenderjaar (> 1 kj)	[4]
Ringplaats volgens Google:	Grødheimvegen 18, 4280 Skudeneshavn, Noorwegen	[NO31]
Ringplaats volgens ringer:	Syre (Norway, Rogaland, Karmøy)	
Coordinaten:	lat: 59.153055555555554 (+59° 9' 10"), lon: 5.220277777777778 (+5° 13' 13")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: NOS|A0|ED...21859|0|1|ZZ|18770|00000|N|0|M|U|M|0|4|0|U|--|--|-|15092020|0|0858|NO31|+590910+0051313|0|8|20|0|4|----|--|----

Meldgegeven	**NOS ED...21859**	[NOS ED...21859]
	12-4-2021, 0900, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	A.E. de Winter (L55))	
Soort:	rietgors (Emberiza schoeniclus)	[18770]
Geslacht:	man	[M]
Leeftijd:	> 2 kj	[6]
Meldplaats volgens Google:	Middendijk 4, 9988 TC Usquert, Nederland	[NL07]
Meldplaats volgens melder:	Erf polderboerderij Koop	
Coordinaten:	lat: 53.420476185667480 (+53° 25' 13"), lon: 6.595244348617579 (+6° 35' 42")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Conditie:	levend; los door RINGER ("gecontroleerd")	[8]
Omstandigheden:	gevangen of gecontroleerd door ringer	[20]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	

Euring code: NOS|A0|ED...21859|0|4|ZZ|18770|00000|N|0|M|-|M|0|6|0|L|--|--|-|12042021|0|0900|NL07|+532513+0063542|0|8|20|0|4|----|--|----

ED...21859:	Afstand tot ringplaats: 643,9220 km	Verstreken tijd: 209 dagen
	Richting van ringplaats: 352,9861 graden	is 6 Month(s) 28 Day(s)

Ringplaats: Grødheimvegen 16, 4280 Skudeneshavn, Noorwegen

Rietgors

	NOS E...591488	[NOS E...591488]
Ringgegeven	**NOS E...591488**	[NOS E...591488]
	29-9-2019, 0844, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	Bird Ringing Centre/ (NOS) Museum Stavanger (NOS)	
Soort:	rietgors (Emberiza schoeniclus)	[18770]
Geslacht:	vrouw	[vrouw]
Leeftijd:	1e kalenderjaar (1 kj)	[3]
Ringplaats volgens Google:	Farsund Airport, Lista, Farsund, Noorwegen	[NO36]
Ringplaats volgens ringer:	Slevdalsvannet (Norway, Vest-Agder, Farsund)	
Coordinaten:	lat: 58.104444444444450 (+58° 6' 16"), lon: 6.605833333333333 (+6° 36' 20")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: NOS|A0|E...591488|0|1|ZZ|18770|00000|N|0|M|U|F|0|3|0|U|--|-|-|29092019|0|0844|NO36|+580616+0063620|0|8|20|0|4|----|--|----

Meldgegeven	**NOS E...591488**	[NOS E...591488]
	20-4-2021, 1000, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	A.E. de Winter (L55))	
Soort:	rietgors (Emberiza schoeniclus)	[18770]
Geslacht:	vrouw	[F]
Leeftijd:	na 1e kalenderjaar (> 1 kj)	[4]
Meldplaats volgens Google:	Middendijk 4, 9988 TC Usquert, Nederland	[NL07]
Meldplaats volgens melder:	Erf polderboerderij Koop	
Coordinaten:	lat: 53.420476185667480 (+53° 25' 13"), lon: 6.595244348617579 (+6° 35' 42")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Conditie:	levend; los door RINGER ("gecontroleerd")	[8]
Omstandigheden:	gevangen of gecontroleerd door ringer	[20]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	

Euring code: NOS|A0|E...591488|0|4|ZZ|18770|00000|N|0|M|-|F|0|4|0|L|--|-|-|20042021|0|1000|NL07|+532513+0063542|0|8|20|0|4|----|--|----

E...591488:	Afstand tot ringplaats: 521,5010 km	Verstreken tijd: 569 dagen
	Richting van ringplaats: 0,0685 graden	is 1 Year(s) 6 Month(s) 22 Day(s)

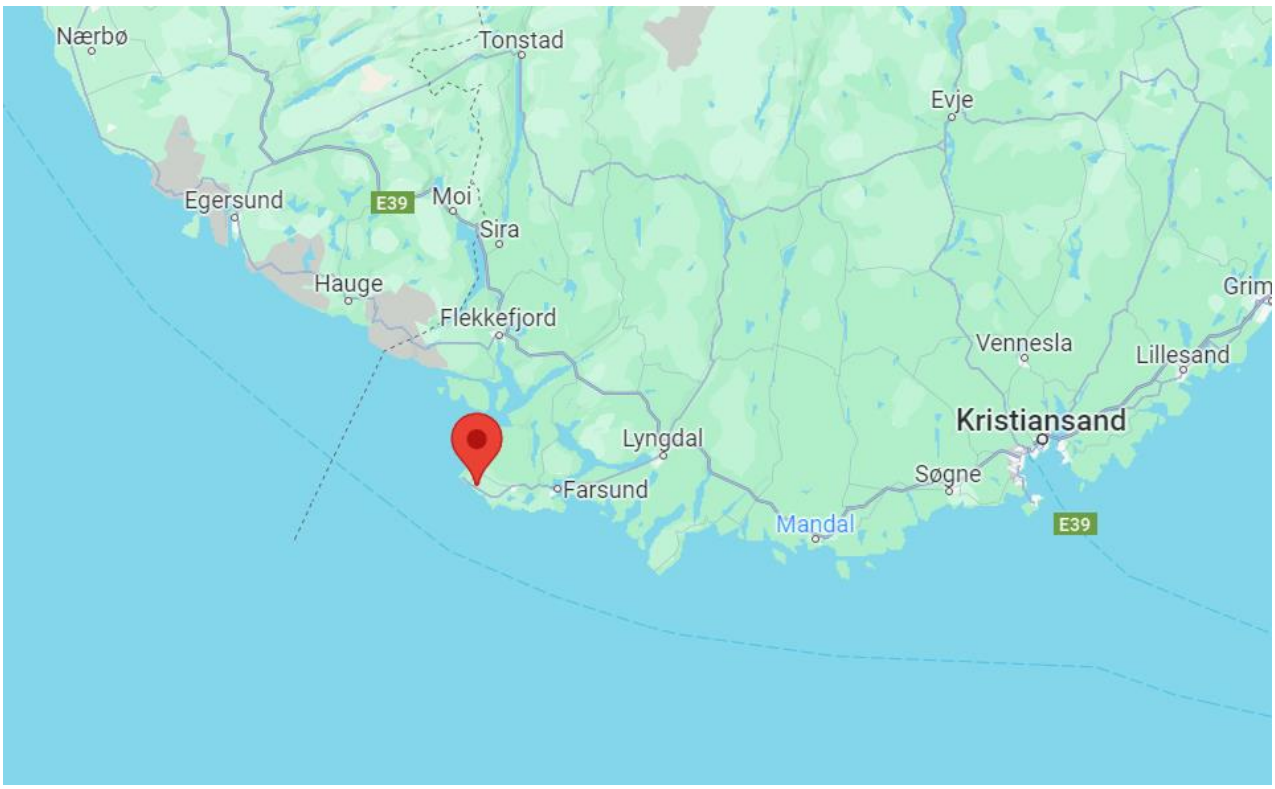

Ringplaats: Farsund Airport, Lista, Farsund, Noorwegen

Rietgors

	BLB ..16717877	[BLB ..16717877]
Ringgegeven	**BLB ..16717877**	[BLB ..16717877]
	25-3-2021, 1200, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	Kon. Belgisch Inst. voor Natuurwetenschappen/ (BLB) Belgisch Ringwerk (BLB)	
Soort:	rietgors (Emberiza schoeniclus)	[18770]
Geslacht:	man	[man]
Leeftijd:	2 kj	[5]
Ringplaats volgens Google:	IJzerstraat 16, 8800 Roeselare, Belgium	[BL28]
Ringplaats volgens ringer:	Beveren, Belgium	
Coordinaten:	lat: 50.966666666666670 (+50° 58' 0"), lon: 3.150000000000000 (+3° 9' 0")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: BLB|A0|..16717877|0|1|ZZ|18770|00000|N|0|Z|U|M|0|5|0|U|--|--|-|25032021|0|1200|BL28|+505800+0030900|0|8|20|0|4|----|--|----

Meldgegeven	**BLB ..16717877**	[BLB ..16717877]
	10-4-2021, 0900, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	A.E. de Winter (L55))	
Soort:	rietgors (Emberiza schoeniclus)	[18770]
Geslacht:	man	[M]
Leeftijd:	2 kj	[5]
Meldplaats volgens Google:	Middendijk 4, 9988 TC Usquert, Nederland	[NL07]
Meldplaats volgens melder:	Erf polderboerderij Koop	
Coordinaten:	lat: 53.420476185667480 (+53° 25' 13"), lon: 6.595244348617579 (+6° 35' 42")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Conditie:	levend; los door RINGER ("gecontroleerd")	[8]
Omstandigheden:	gevangen of gecontroleerd door ringer	[20]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	

Euring code: BLB|A0|..16717877|0|4|ZZ|18770|18770|N|0|M|-|M|0|5|0|L|--|--|-|10042021|0|0900|NL07|+532513+0063542|0|8|20|0|4|----|--|----

..16717877:	Afstand tot ringplaats: 360,5430 km	Verstreken tijd: 16 dagen
	Richting van ringplaats: 222,0898 graden	is 16 Day(s)

Ringplaats: IJzerstraat 16, Roeselare, België

Rietgors

	NLA V...957847	[NLA V...957847]
Ringgegeven	**NLA V...957847**	[NLA V...957847]
	26-4-2021, 09--, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	Lex Tervelde (734)	
Soort:	rietgors (Emberiza schoeniclus)	[18770]
Geslacht:	man	[man]
Leeftijd:	2 kj	[5]
Ringplaats volgens Google:	Robbenplaatweg 17, 9979 XL Eemshaven, Nederland	[NL07]
Ringplaats volgens ringer:	Eemshaven-oost	
Coordinaten:	lat: 53.439235478754780 (+53° 26' 21"), lon: 6.875181534487638 (+6° 52' 30")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: NLA|A0|V...957847|0|1|ZZ|18770|00000|N|0|M|N|M|0|5|0|U|--|--|-|26042021|0|09--|NL07|+532621+0065230|0|8|01|0|4|----|--|----

Meldgegeven	**NLA V...957847**	[NLA V...957847]
	28-4-2021, 0900, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	A.E. de Winter (L55))	
Soort:	rietgors (Emberiza schoeniclus)	[18770]
Geslacht:	man	[M]
Leeftijd:	2 kj	[5]
Meldplaats volgens Google:	Middendijk 4, 9988 TC Usquert, Nederland	[NL07]
Meldplaats volgens melder:	Erf polderboerderij Koop	
Coordinaten:	lat: 53.420476185667480 (+53° 25' 13"), lon: 6.595244348617579 (+6° 35' 42")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Conditie:	levend; los door RINGER ("gecontroleerd")	[8]
Omstandigheden:	gevangen of gecontroleerd door ringer	[20]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	

Euring code: NLA|A0|V...957847|0|4|ZZ|18770|18770|N|0|M|-|M|0|5|0|L|--|--|-|28042021|0|0900|NL07|+532513+0063542|0|8|20|0|4|----|--|----

V...957847:	Afstand tot ringplaats: 18,7240 km	Verstreken tijd: 2 dagen
	Richting van ringplaats: 83,4703 graden	is 2 Day(s)

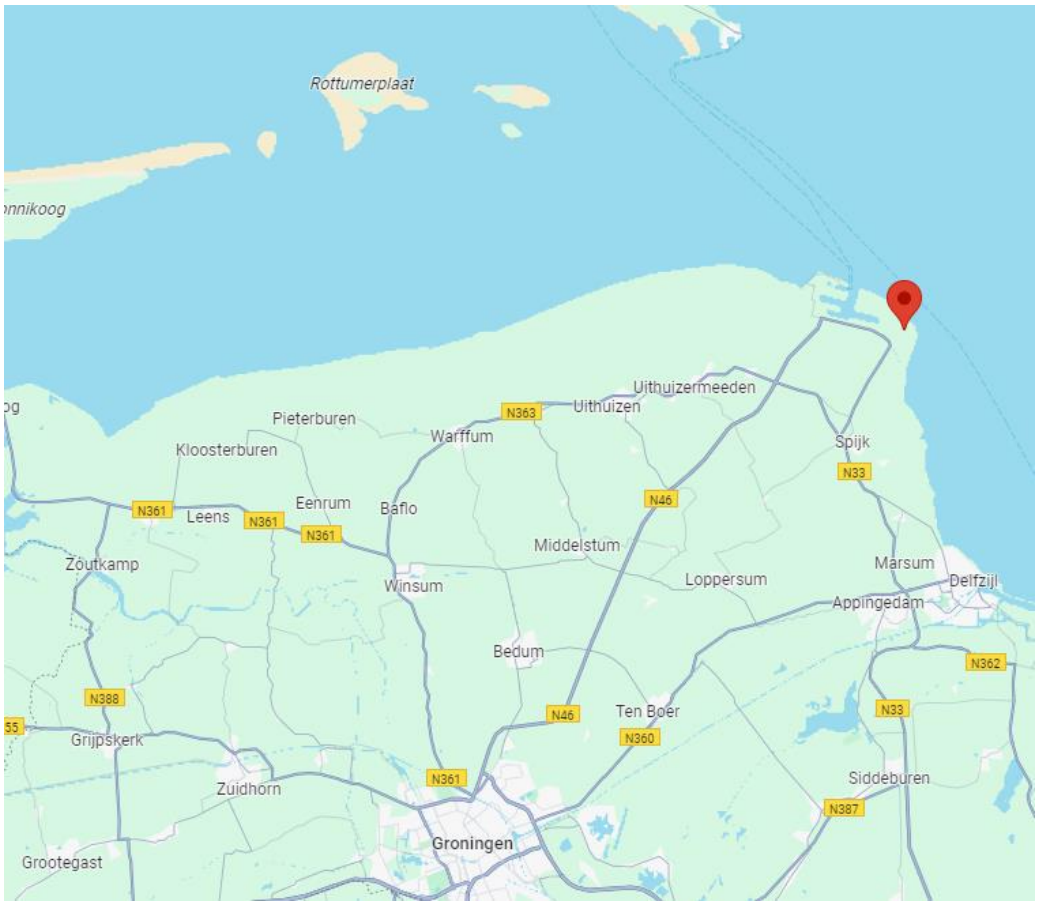

Ringplaats: Robbenplaatweg, Eemshaven Oost (Gr.), Nederland

Rietzanger

	IAB 58A...9887	[IAB 58A...9887]
Ringgegeven	**IAB 58A...9887**	[IAB 58A...9887]
	14-8-2020, ----, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	Italian Ringing Centre/ (IAB) ISPRA (IAB)	
Soort:	rietzanger (Acrocephalus schoenobaenus)	[12430]
Geslacht:	onbekend	[onbekend]
Leeftijd:	1e kalenderjaar (1 kj)	[3]
Ringplaats volgens Google:	Via Rigossa, 47042 Cesenatico FC, Italië	[IA33]
Ringplaats volgens ringer:	Fondo Alberi-Gatteo, Forli E Cesena, Italië	
Coordinaten:	lat: 44.160000000000000 (+44° 9' 36"), lon: 12.410000000000000 (+12° 24' 36")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: IAB|A0|58A...9887|0|1|ZZ|12430|00000|N|0|Z|U|U|0|3|0|U|--|-|-|14082020|0|---|IA33|+440936+0122436|0|8|20|0|4|---|--|---

Meldgegeven	**IAB 58A...9887**	[IAB 58A...9887]
	12-4-2021, 1000, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	A.E. de Winter (L55))	
Soort:	rietzanger (Acrocephalus schoenobaenus)	[12430]
Geslacht:	onbekend	[U]
Leeftijd:	2 kj	[5]
Meldplaats volgens Google:	Middendijk, 9988 Usquert, Nederland	[NL07]
Meldplaats volgens melder:	Middendijk	
Coordinaten:	lat: 53.414058637976200 (+53° 24' 50"), lon: 6.592006112610318 (+6° 35' 31")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Conditie:	levend; los door RINGER ("gecontroleerd")	[8]
Omstandigheden:	gevangen of gecontroleerd door ringer	[20]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	

Euring code: IAB|A0|58A...9887|0|4|ZZ|12430|12430|N|0|M|-|U|0|5|0|L|--|-|-|12042021|0|1000|NL07|+532450+0063531|0|8|20|0|4|---|--|---

58A...9887:	Afstand tot ringplaats: 1113,4540 km	Verstreken tijd: 241 dagen
	Richting van ringplaats: 155,2638 graden	is 7 Month(s) 29 Day(s)

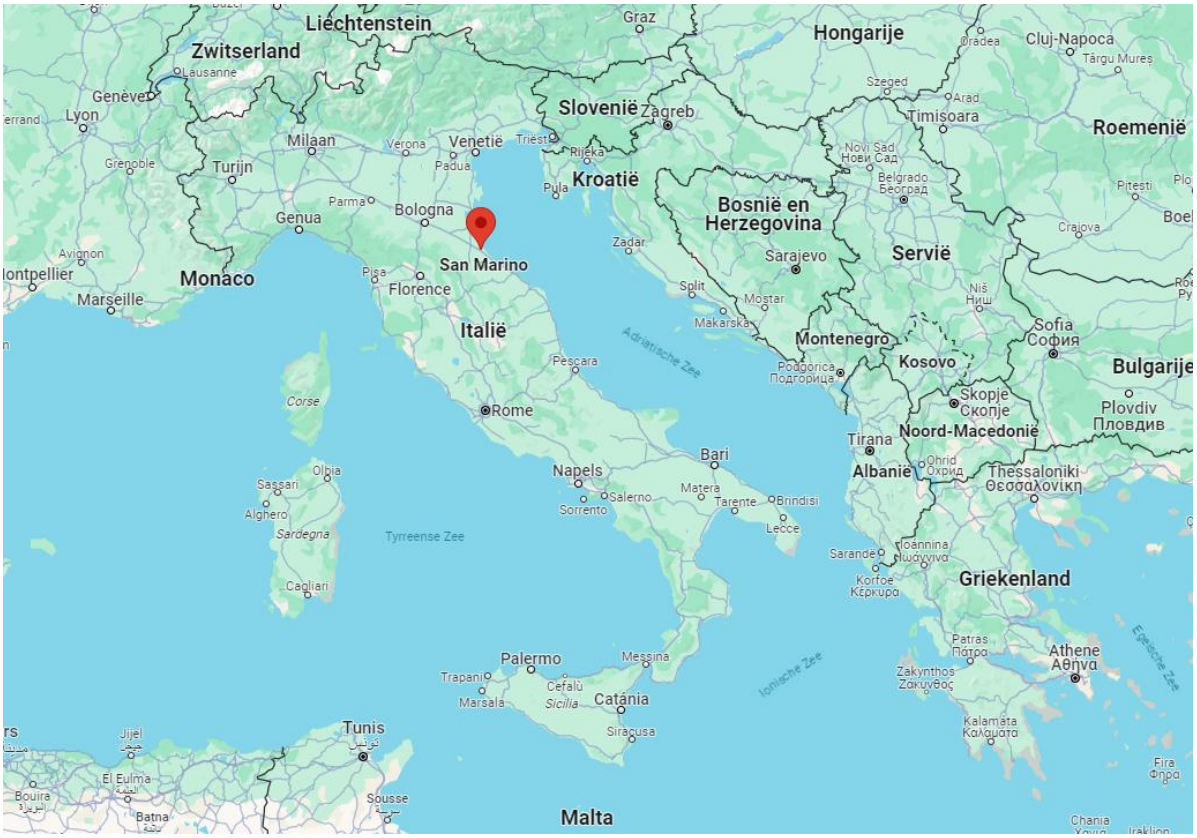

Ringplaats: Via Rigossa, Cesenatico FC, Italië

Sperwer

	NLA ...3870201	[NLA ...3870201]
Ringgegeven	**NLA ...3870201**	[NLA ...3870201]
	30-6-2020, 1700, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	J. Bos (701)	
Soort:	sperwer (Accipiter nisus)	[02690]
Geslacht:	vrouw	[vrouw]
Leeftijd:	nestjong, niet vliegvlug	[1]
Ringplaats volgens Google:	Vosbergerlaan 35, 9761 TJ Eelde, Netherlands	[NL04]
Ringplaats volgens ringer:	Vosbergen	
Coordinaten:	lat: 53.138678819176990 (+53° 8' 19"), lon: 6.583799481628421 (+6° 35' 1")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	kleurring(en) of vlag(gen) toegevoegd rechts Y-DOF	[BB]
Euring code: NLA|A0|...3870201|0|1|BB|02690|00000|N|0|-|-|F|0|1|0|-|05|17|1|30062020|0|1700|NL04|+530819+0063501|0|8|20|0|4|----|---|----		

Meldgegeven	**NLA ...3870201**	[NLA ...3870201]
	15-8-2020, 1600, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	A.E. de Winter (L55))	
Soort:	sperwer (Accipiter nisus)	[02690]
Geslacht:	vrouw	[F]
Leeftijd:	1e kalenderjaar (1 kj)	[3]
Meldplaats volgens Google:	Zijlweg 1, 9988 TD Usquert, Nederland	[NL07]
Meldplaats volgens melder:	Erf Boerderij Nieuw Watwerd	
Coordinaten:	lat: 53.422017500000000 (+53° 25' 19"), lon: 6.587711800000000 (+6° 35' 15")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Conditie:	levend; los door RINGER ("gecontroleerd")	[8]
Omstandigheden:	gevangen of gecontroleerd door ringer	[20]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	
Euring code: NLA|A0|...3870201|0|4|ZZ|02690|02690|N|0|M|-|F|0|3|0|U|--|--|-|15082020|0|1600|NL07|+532519+0063515|0|8|20|0|4|----|---|----		

...3870201:	Afstand tot ringplaats: 31,5340 km	Verstreken tijd: 46 dagen
	Richting van ringplaats: 180,4746 graden	is 1 Month(s) 16 Day(s)

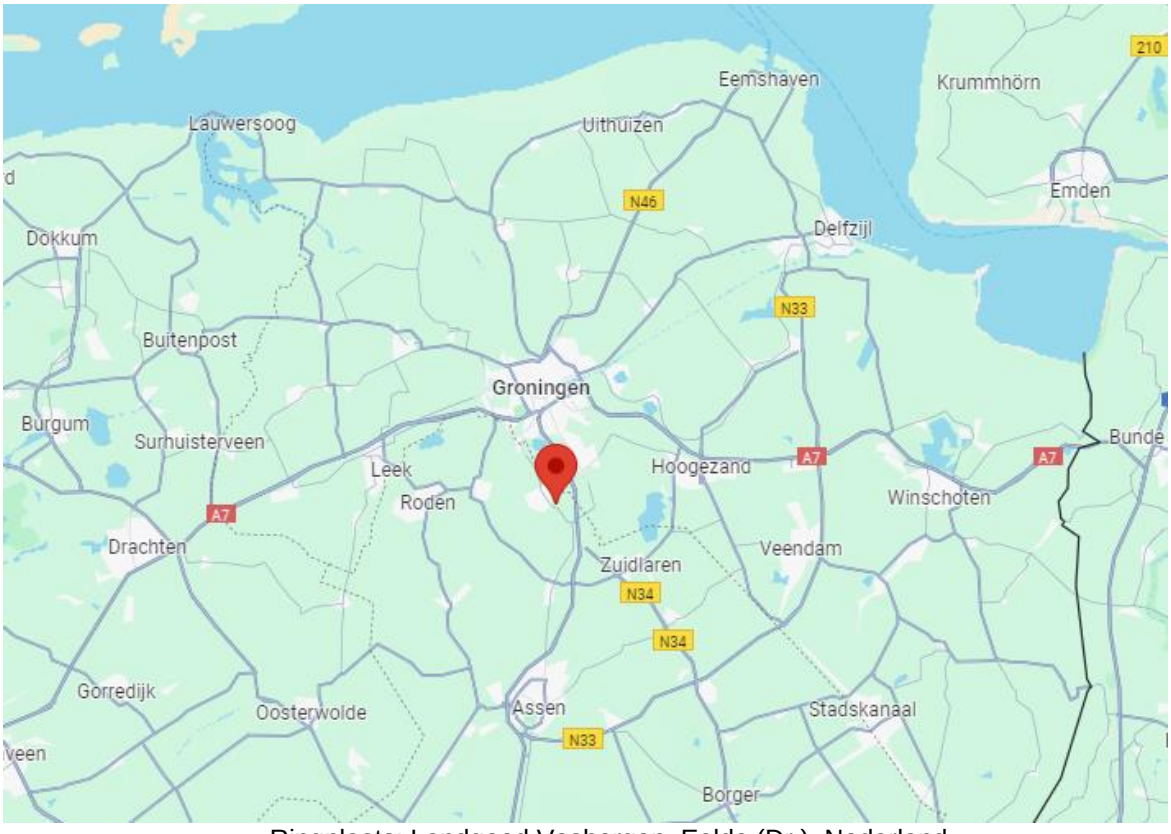

Ringplaats: Landgoed Vosbergen, Eelde (Dr.), Nederland

Zwartkop

	NOS EP...32090	[NOS EP...32090]
Ringgegeven	**NOS EP...32090**	[NOS EP...32090]
	8-10-2020, 10--, datum is exact op de dag af	[0]
Geringd door:	Bird Ringing Centre/ (NOS) Museum Stavanger (NOS)	
Soort:	zwartkop (Sylvia atricapilla)	[12770]
Geslacht:	man	[man]
Leeftijd:	1e kalenderjaar (1 kj)	[3]
Ringplaats volgens Google:	Hovedveien 168, 3781 Jomfruland, Noorwegen	[-B00]
Ringplaats volgens ringer:	Jomfruland O-runden (Norway, Telemark, Kragerø)	
Coordinaten:	lat: 58.882222222222225 (+58° 52' 56"), lon: 9.611944444444443 (+9° 36' 42")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]

Euring code: NOS|A0|EP...32090|0|1|ZZ|12770|00000|N|0|Z|U|M|0|3|0|U|–|–|–|08102020|0|10–|-B00|+585256+0093642|0|8|20|0|4|–––|–|–|–––

Meldgegeven	**NOS EP...32090**	[NOS EP...32090]
	10-12-2020, 1100, datum is exact op de dag af	[0]
Gemeld door:	A.E. de Winter (L55))	
Soort:	zwartkop (Sylvia atricapilla)	[12770]
Geslacht:	man	[M]
Leeftijd:	1e kalenderjaar (1 kj)	[3]
Meldplaats volgens Google:	Zijlweg 1, 9988 TD Usquert, Nederland	[NL07]
Meldplaats volgens melder:	Erf Boerderij Nieuw Watwerd	
Coordinaten:	lat: 53.422017500000000 (+53° 25' 19"), lon: 6.587711800000000 (+6° 35' 15")	toon op kaart
Nauwkeurigheid:	nauwkeurig tot op de ingevulde ringcoordinaten	[0]
Conditie:	levend; los door RINGER ("gecontroleerd")	[8]
Omstandigheden:	gevangen of gecontroleerd door ringer	[20]
Andere merktekens:	geen andere (kleur)merktekens aanwezig	[ZZ]
Opmerkingen:	Geen	

Euring code: NOS|A0|EP...32090|0|4|ZZ|12770|00000|N|0|M|-|M|0|3|0|U|–|–|–|10122020|0|1100|NL07|+532519+0063515|0|8|20|0|4|–––|–|–|–––

EP...32090:	Afstand tot ringplaats: 636,1850 km	Verstreken tijd: 63 dagen
	Richting van ringplaats: 15,8974 graden	is 2 Month(s) 2 Day(s)

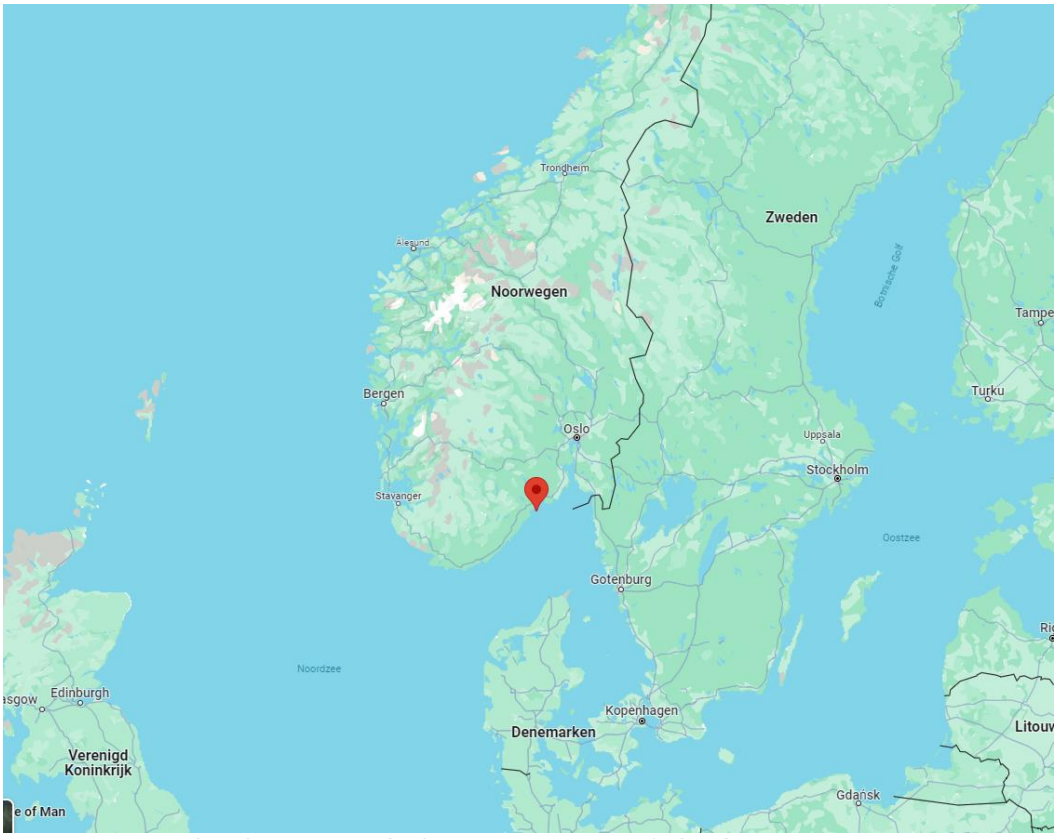

Ringplaats: Hovedveien 168, 3781, Jomfruland, Noorwegen

Bijlage 6: Nachtvlinderwaarnemingen Nieuw Watwerd

Waargenomen nachtvlindersoorten in de periode van 7 juli t/m 22 september 2020

Nederlandse naam	**Wetenschappelijke naam**
Kolibrievlinder	*Macroglossum stellatarum*
Ligusterpijlstaart	*Sphinx ligustri*
Agaatvlinder	*Phlogophora meticulosa*
Gewone breedvleugeluil	*Diarsia rubi*
Gewone grasuil	*Luperina testacea*
Groente uil	*Lacanobia oleracea*
Zwarte c-uil	*Xestia c-nigrum*
Vierkantvlekuil	*Xestia xanthographa*
Parelmoermot	*Patania ruralis*
Huismoeder	*Noctua pronuba*
Zwartbruine vlakjesmot	*Catoptria verellus*
Kleine groenbandspanner	*Colostygia pectinataria*
Koolbladroller	*Clepsis spectrana*
Bruine snuituil	*Hypena proboscidalis*
Halmrupsvlinder	*Mesapamea secalis*
Lieveling	*Timandra comae*
Haarbos	*Ochropleura plecta*
Gewone bandspanner	*Epirrhoe alternata*
Aardappelstengelboorder	*Hydraecia micacea*
Puta-uil	*Agrotis puta*
Variabele w-uil	*Lacanobia suasa*
Koperuil	*Diachrysia chrysitis*
Volgeling	*Noctua comes*
Kroosvlindertje	*Cataclysta lemnata*
Kleine beer	*Phragmatobia fuliginosa*
Grote beer	*Arctia caja*
Rookkleurige worteluil	*Euxoa nigricans*
Kajatehoutspanner	*Pelurga comitata*
Spitsvleugelgrasuil	*Mythimna straminea*
Groene dwergspanner	*Pasiphila rectangulata*
Witstipgrasuil	*Mythimna albipuncta*
Wachtervlinder	*Eupsilia transversa*
Brandvlerkvlinder	*Pheosia tremula*
Pauwoogpijlstaart	*Smerinthus ocellatus*
Bastaardsatijnvlinder	*Euproctis chrysorrhoea*
Gele tijger	*Spilosoma lutea*
Vlekuil onbekend	*Amphipoea spec.*
Grasmot onbekend	*Chrysoteuchia spec.*